

ΑΠΟΘΗΚΗ

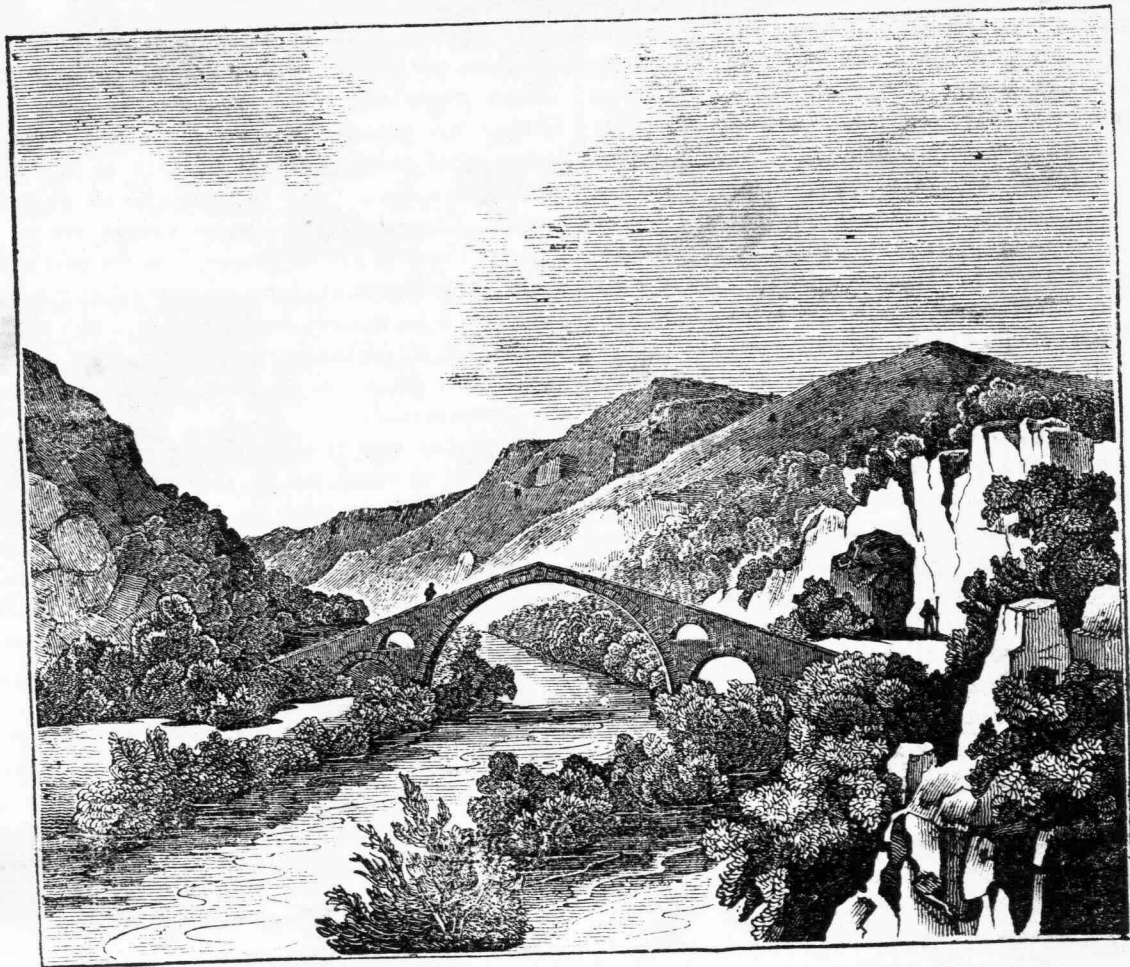
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 40.]

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑΣ.

Θεωρία του Ποταμού Ευρώτα.

Κύλα, τῆς Σπάρτης ποταμί ! τὰ ρεύματά σου κύλα
Εἰς τὸν ἄφρον σου τὰ ὠχρὰ καὶ μαραμμένα φύλλα
Τοῦ κρῖνου φθινοπύρου,
Μὲ σιωπῆν ἀκολουθοῦν τὸ βροντερόν σου κύμα.
Καθὼς αὐτὰ, σ' ἀκολουθῶ σιωπηλὸς, μὲ βῆμα
Θρηνηντὸς ὀδοιπόρου.

Ποῦ εἶν', Εὐρώτα, οἱ παῖροί ἐκεῖν' οἱ δοξασμένοι,
'Ὡς κύκνος, ὅταν ἐπαίξῃν ἡ θαυμαστὴ Ἑλένη
Σ τὰ κρῖσταλα νερά σου'

Καὶ μὲ τὸν Ἀγησίλαον ὁ ἦρως ὁ Θηβαῖος
'Ὅσποτε ἠγωνίζετο ἀκούρατος, δρομαῖος
'Ὡσαν τὰ ρεύματά σου ;

'Ἢχὼ ἀρχαία δὲν λαλεῖ τὴν σημερινὴν κάρμια,
Κατήφεια καὶ σιωπὴ καὶ θλίψις κ' ἰσχυρία

Καὶ ἄλλο δὲν ἀκούεται παρὰ τῶν καλαμώνων
'Ὁ σφυγμὸς, καὶ ἡ βοὴ τοῦ κύματός σου μόνον,
'Ὅπου βροντᾷ καὶ τρέχει.

Νὰ τοῦ Λυκούργου ἡ πατρίς, ἡ γῆ τῶν ἀθανάτων,
'Ἢ γῆ μεγάλων πράξεων, μεγάλων ὀνομάτων !

Ὡ τῆς Πελοποννήσου
Βασίλισσα, ὦ Σπάρτη μου ! σ' ἀσπαζομαι μὲ σέβας,
Κ' ἐγγίζουσα τοὺς πόδας μου μὲ πυρπολεῖ τὰς φλέβας
'Ἢ γηραιὰ γῆ σου.

Θρηνώδης Δία ! σκέλεδρον τῆς γῆς ἡ πρώτη χώρα'
Καὶ εἰς τὸ κενόσκιον τοῦ Λεωνίδου τώρα
Μανδρίζονται οἱ βόες !

Τοῦ Κλειμένους, σπῆλαιον, ἡ ἀχυρῶν ὁ οἶκος'
Καὶ τὰ θηρία κατοικοῦν ἡ λίαινα, ὁ λυκος,

Ο ΕΥΡΩΤΑΣ, καλούμενος ἀρχαιότερον Ἰμερος καὶ Μαραθῶν, νῦν δὲ κοινῶς Ἰρις*, εἶναι ποταμὸς τῆς Ἠλλάδος διαβόητος, χρηματίσας τὸ θεάτρον πολλῶν ἀξιολόγων συμβάντων.

Ἀναβρῦει δὲ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ οὐχ ἦττον διαφημισμένου Ἀλφειοῦ, καὶ αὐτοῦ ἐνὸς τῶν σημαντικωτέρων ποταμῶν τῆς Πελοποννήσου. Κατὰ τὸν Στράβωνα καὶ Πausανίαν, καὶ ὁ Εὐρώτας καὶ ὁ Ἀλφειὸς τρέχουσι στάδια τινα ὑπὸ τὴν γῆν κεκρυμμένοι, ἔπειτα δὲ ἀναφαίνονται, καὶ ἐξερχόμενοι διαρρέουσιν ὁ μὲν τὴν Λακωνίαν, ὁ δὲ τὴν Ἠλιδα. Περὶ τοῦ Ἀλφειοῦ ὁ Πausανίας λέγει, ὅτι ἡ πρώτη αὐτοῦ πηγή εὑρίσκεται παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Παρθενίου ὄρους, εἰς τὴν νοτιανατολικὴν κόγχην τῆς Ἀρκαδίας, ἐπὶ τῶν μεθωρίων τῆς Ἀρκαδίας, Ἀργολίδος, καὶ Λακωνίας, εἰς τόπον λεγόμενον Φυλάκη, (Κρυὰ Βρύσις). Ἄφου δ' ἐνωθῆ μέ ρύακα ἱκανοῦ μεγέθους, ἐγγὺς τόπου καλουμένου Συμβολή (συρροή τῶν ὑδάτων), βυθίζεται ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ πάλιν ἀναβρῦει πέντε στάδια ἐκ τῆς Ἀσείας, πλησίον τῆς πηγῆς τοῦ Εὐρώτα. Οἱ δύο ποταμοὶ συμμιγνύουσιν ἐπομένως τὰ ἑαυτῶν ὕδατα, καὶ, ἄφου συνδιαρρέουσιν εἴκοσι στάδια, πάλιν καταπίνονται, καὶ πάλιν ἀναβρῦνται, ὁ μὲν Εὐρώτας εἰς τὴν Λακωνίαν, ὁ δὲ Ἀλφειὸς εἰς τὰς Πηγὰς. Ὁ Ἀγγλος περιηγητὴς συνταγματάρχης Leake ἐπιβεβαιώνει τὴν περιγραφὴν τοῦ Πausανίου λέγων ὅτι πραγματικῶς ἠκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ ἐν Φυλάκῃ πηγάζοντος ρυακίου (Σαρανταποτάμου κοινῶς λεγομένου) ἕως εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐμβαίνει ὑπὸ τὴν γῆν· ὅτι ἀληθῶς ἀναβρῦει ὑπόγειος ρύαξ πέντε στάδια ἐκ τῆς Ἀσείας εἰς τόπον καλούμενον τὴν σήμερον Φραγκόβρυσις· ὅτι μάλιστα ἐνταῦθα ὑπάρχοντι δύο πηγαί, ἐκ τῆς μιᾶς τῶν ὁποίων ὑποθέτει ὅτι ἐξέρχονται τὰ ὕδατα τῆς παρὰ τὴν Τεγίαν λίμνης, ἐκ δὲ τῆς ἄλλης τὰ τοῦ Σαρανταποτάμου. Ἡ πρώτη ἐκ τούτων εἶναι πιθανῶς ἡ κατὰ τὸν Πausανίαν πηγή τοῦ Εὐρώτα. Ἄφου δ' οἱ ρύακες οὗτοι ἐνωθῶσι, καὶ συνδιαρρέουσιν εἴκοσι στάδια, ἐμβαίνουν εἰς λίμνην, καὶ πάλιν βυθίζονται εἰς τὴν γῆν· (κοινῶς ὀνομάζονται Κ α τ α β ὁ θ ρ α ἰ αὶ ὑπόγειοι αὗται καταβάσεις) κατ' εὐθείαν δὲ πρὸς νότον τῆς ἐσχάτης Καταβόθρας, εἰς κοιλάδα τῆς Λακωνίας, πηγάζει ἐκ νέου ὁ Εὐρώτας, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ ὑπόγειον αὐτοῦ πῦρασμα πιθανὸν ὅτι χωρίζεται ἀπὸ τὸν ρύακα τοῦ Ἀλφειοῦ, ὡς ἐφρόνουσι οἱ ἀρχαῖοι.

Ὄλιγον τι πρὸς μεσημβρίαν τῆς Σπάρτης, χεῖμαρρος καλούμενος Παντελεήμων ἐνοῦται μετὰ τοῦ Εὐρώτα, τοῦ ὁποῖου τὰ ὕδατα ἀυξάνονται καὶ ὑπὸ τινῶν ρυακῶν, καταβαίνοντων ἀπὸ τὸ Ταῦγέτου, καὶ διαπερνόντων αὐλῶνάς τινας εἰς τὴν σειρὰν τῶν χαμηλῶν γηλόφων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Σπαρτιατικὴ μητρόπολις ἦτο ποτὲ ᾠχοδομημένη.

* Κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Βιλλοῦσῶρος ὀνομάζετο ἐπὶ τοῦ μεταϊώνος Βασιλοπόταμος, ἐπειδὴ οἱ δεσπῆται τῆς Πελοποννήσου εἶχαν τὰς διατρυβὰς τῶν εἰς τὸν Μιστράν. Γεωγ. Κούμα.

Ἄφου δ' ὁ ποταμὸς οὗτος βρέξη τοὺς πρόποδας τῶν τὴν σήμερον σχεδὸν ἀοικήτων λόφων τῆς Σπάρτης, καὶ διαρρέουσα τὴν Σπαρτιατικὴν πεδιάδα, προβαίνει ἐλεκοειδῶς διὰ μακρᾶς στενῆς κοιλάδος ἕως εἰς τὸ Ἑλος, τὴν πόλιν τῶν ἀτυχῶν Ἐλιώτων, ὅπου πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τοῦ Γυθείου, τοῦ ἀρχαίου λιμένος τῆς Σπάρτης, τοῦ ὁποῖου ἀρκετὰ εἰσέτι διασώζονται λείψανα, καὶ τῶν Ἀκρίων, ἄλλου τόπου παραθαλασσίου, ὅστις μόνα ἔχρη τῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως ἀφῆκε μικρὰ τινα διεσκορπισμένα τεχνῶν λείψανα καὶ τὴν βῆσιν ἐνὸς μόνου στύλου.

Τὸ πάλαι ὁ Εὐρώτας ἐφημίζετο διὰ τὸ πληθὺς καὶ τὸ κάλλος τῶν κύκνων, οἵτινες ἐπὶ τῶν ἠσύχων αὐτοῦ ὑδάτων περιέπλεον. Οἱ χαρίεντες μὲν οὗτοι ὄρνεις ἐλείψαν πρὸ πολλοῦ, διαμένοντι μὲν οἱ εἰσέτι αἱ παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ ῥοδοδάφνη, καὶ μάλιστα οἱ πυκνοὶ αἱ ὠραῖοι καλαμώνες. Ἐκ τῶν καλαμώνων τούτων, οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιάται, τῶν ὁποίων σκοπὸς ἦτο νὰ μορφωσασιν εὖρωστον ἄφρον γενεάν, ἔκαμαν τοὺς παῖδας αὐτῶν νὰ συνάγωσι καλάμους μετὰ τὰς χεῖράς των χωρὶς μαχαίρων ἢ ἄλλου τινὸς βοηθητικοῦ ὀργάνου· οἱ κάλαμοι δὲ οὗτοι, εἰς ψάδας ἐσχηματισμένοι, ἦσαν τὰ στρώματα, τὰ σινδόνια, καὶ τὰ ἐπαπλώματα τῶν φιλοπολέμων Σπαρτιανῶν*.

Συνείθιζαν προσέτι οἱ ῥωμαῖοι οὗτοι ἄνδρες νὰ καταβυθίζωσι τὰ νηπία των εἰς τὸν Εὐρώταν, ἵνα πρῶίμα νὰ ἐγγυμνάζωσιν αὐτὰ εἰς τοῦ ψύχους τὴν δριμύτητα. Αἱ καταδύσεις αὗται πρέπει πολλάκις νὰ ἦσαν ψυχρόταται, καθότι τοὺς ἐαρινοὺς μῆνας γεμίζεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ ἀναλελυμένην χιόνα, ἐκ τῶν γειτονικῶν ὀρέων κατερχομένην, διὰ δὲ τὴν βραχύτητα τοῦ δρόμου μὴ προφθάνουσιν νὰ ὑψώσῃ τὴν θερμοκρασίαν τῆς.

Ἡ Σπαρτιατικὴ πεδιάς, ὁ ποταμὸς, καὶ τὰ περικυκλῶντα ὄρη, ἀπηθανασίμενα ὅλα ὑπὸ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς ἱστορίας, ἔχον ὑπέροχον κάλλος καὶ μεγαλειότητα. Καλῆτερα δὲ βλέπονται ἀπὸ τὸ γειτονικὸν φρούριον τοῦ Μιστρά, τοποθεσίαν γεωγραφικὴν ἀξιολόγον, περὶ τοὺς 500 πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Εὐρώτα. Τὴν θέαν ταύτην περιγράφει ὁ Συνταγματάρχης Leake ὡς ἐπομένως·—

Ἐὰν πρὸς ἄρκτον, ἀνατολάς, καὶ μεσημβρίαν ὄρη ἐξαπλοῦνται ἐνώπιον τοῦ θεατοῦ ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν μεθωρίων τῆς Ἀργολίδος καὶ Ἀρκαδίας Ἀρτεμίσιον μέχρι τῆς νήσου τῶν Κυθήρων, καὶ αὐτῆς περιλαμβανομένης, ὁμοῦ μὲ μικρὸν τι μέρος τοῦ Λακωνικοῦ Κόλπου. Ἡ πεδιάς τῆς Σπάρτης κεῖται ἅπασα πρὸ ὀφθαλμῶν, ἐκτὸς τῆς νοτιοδυτικῆς κόγχης, τὴν ὁποῖαν ἀποκρύπτει μία ἐξοχὴ τοῦ Ταῦγέτου. Πρὸς τὸ ὄρος παρίσταται

* Οἱ κάλαμοι τοῦ Εὐρώτα, οἵτινες ἦσαν εὐδαίμονες, δυνατοί, καὶ ποικιλόχροιοι, ἐχρησίμευον καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους. Ἐξ αὐτῶν ἔκαμαν οἱ Σπαρτιάται βέλγη, γραφικὰ κοινάδια, καὶ αἰλούς· ἐκ τῶν φύλλων κατασκεύαζαν στεφάνους, τοὺς ὁποῖους ἐφόρουν ἐπὶ κεφαλῆς εἰς τινας τῶν σημαντῶν ἵερῶν.

θέα ἐπίσης μεγαλοπρεπὴς, ἂν καὶ πάντη διάφορος. Αἰπός τι τοῦ Ταῦγέτου, ἀμέσως ὀπισθεν τοῦ φρουρίου, τρία ἢ τέσσαρα μίλια μακρὰν, εἶναι μὲ δάσος ἐλατῶν περιβεβλημένον, καὶ τώρα βαθείως χιονοσκεπαστον· τὰς δὲ πλησιεστέρας κατωφερείας τοῦ βουνοῦ ποικίλλουσιν ἀμπελῶνες, ἄγροϊ, καὶ ἐλαιῶνες, ἀνήκοντες εἰς χωρία τοποθετημένα ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν τῆς αὐλῶνος τοῦ Παντελεήμονος. Τὸ ὄμμα ἀναβαίνει τέλος εἰς τὴν ὑψίστην κορυφὴν τοῦ Ταῦγέτου, κατωτέραν οὐδεμιᾶς τῶν τῆς Πελοποννήσου, μάλιστα δ' ἐπιφανεστέραν ὁποιασδήποτε διὰ τὴν ἀπότομον αὐτῆς ὄξυτητα. Εἰς τὸν Μιστράν δὲν ἠμπόρεσα νὰ μάθω κανὲν ὄνομα τοῦ ὄρους Ταῦγέτου, ἐκτὸς τοῦ κοινοτάτου ἐκεῖνου, Ἀγχιος Ἠλίας, ὅστις, καθὼς ἄλλοτε ὁ Ἀπόλλων, φαίνεται ὑπερθουδόμενος εἰς τῶν αἰῶν τὴν προστασίαν.

Καὶ ἀλλαγῶν δὲ λέγει ὁ συνταγματάρχης Leake ὅτι τὰ περίχωρα τῆς Σπάρτης παριστάνουσι τὴν ὑψίστην καὶ ὠραιότατην θεωρίαν, τοιαύτην ὁποῖα μόλις ἐξισούται εἰς ὅποιονδήποτε μέρος καὶ αὐτῆς τῆς ζωγραφικῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς ἀρχαίας Σπάρτης ἀνεβλάστησε κώμη ἐντὸς τριῶν ἢ τεσσάρων ἐτῶν, ἧτις τὸ παρελθὼν ἔτος συνίστατο ἀπὸ πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα οἴκους, καὶ τινας μάλιστα ὠραιούς. Αἱ ὁδοὶ εἶναι πλατεῖαι καὶ ὀρθογώνιοι, δένδρα ἐφυτεύθησαν εἰς διάφορα μέρη, καὶ μετ' ὀλίγα ἴσως ἔτη θέλει κατασταθῆναι ἡ νέα Σπάρτη μία τῶν ὠραιωτάτων τῆς Ἑλλάδος κομπολέων.

ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

ΝΟΜΙΖΟΜΕΝ ἀναγκαῖον νὰ ὀμιλήσωμεν ὀλίγα τινα περὶ θεάτρον, καὶ περὶ θεατρικῶν παραστάσεων, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, θεμελιούμενοι πρὸ πάντων εἰς τὴν παλαιάν τῶν προπατόρων μας ἱστορίαν.

Πρῶτος φαίνεται, Θεσπὶς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ ἀρχαιότερος τῶν τραγικῶν ποιητῶν, εἰσήζε τὴν ὑπόκρισιν εἰς τὰς θεατρικὰς παραστάσεις. Ὁ Θεσπὶς οὗτος, διὰ νὰ παριστάνῃ τὰ ποιήματά του, περιέφερε κινητὸν τι θεάτρον· ἀλλὰ, κατὰ τὸν Διογενῆν Λαέρτιον, ὁ σοφὸς νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων Σόλων τὸν ἐμπόδισε νὰ παριστάνῃ τὰ σκηνακὰ ταῦτα δράματα ὡς ψεύδους διδασκαλίαν, διὰ τὸν λόγον, φαίνεται, τὸν ὁποῖον μᾶς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ὅτι ἀπὸ τὰς σκηνῶν ἢ ὑπόκρισις αὐτὴ ἢ τὸ ψεῦδος ἤθελε μεταβῆναι ταχέως εἰς τὰ συναλλάγματα τῶν πολιτῶν· πλὴν, κατὰ δυστυχίαν, ὁ Σόλων δὲν ἠκούσθη τόσο ἀπὸ τοὺς συντοπίτας του.

Ἀκολούθως λοιπὸν ὁ Αἰσχύλος ἐβεβλῆσε τὰς σκηνακὰς ταύτας παραστάσεις μετὰ στολάς, καὶ ἐπὶ τοῦ Αἰσχύλου οἱ Ἀθηναῖοι κατασκεύασαν τὸ θεάτρον τοῦ Βάκχου ἐπὶ ξύλων καὶ ἀπὸ σανίδια· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ θεάτρον τοῦτο ἐτάλασεν ἐξάφνου ἀπὸ τὸ πληθὺς τῶν θεατῶν, ὁ Περικλῆς τὸ ἀνήγειρε πέτρινον, τοῦ ὁποῖου ὁμοῦ αἱ παραστάσεις κατέβηλον τόσο τοὺς φιλοθεά-

μονας Ἀθηναίους, ὥστε ὠφελήσαντες τινὲς δημαγωγοὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν των ταύτην, καὶ πρὸ πάντων ὁ Ἀγχιόριος, κατάρθωσαν ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐσυνάζοντο διὰ τὰς χρείας τοῦ πολέμου, τὰ ὁποῖα καὶ στρατιωτικᾶ ὀνομάζοντο, νὰ ἐξοδύωνται διανεμόμενα εἰς τοὺς πολίτας, καὶ νὰ χρησιμεύωσιν εἰς τὰ θεάματα, δηλ. τὰ στρατιωτικὰ χρήματα νὰ γένωσι θεωρικά· καὶ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὁποῖος ἤθελε τολμήσειεν νὰ προβάλλῃ διὰ νὰ ἐπαναφέρωσι πάλιν τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν κατάστασιν, ἢ ζημία του ὠρίζετο θάνατος.

Θέατρα δ' ἔκτισαν ἔπειτα καὶ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ πόλεις· ἀλλὰ τὰ θεάτρα ταῦτα ἐξεθήλυναν τόσο τοὺς Ἕλληνας, καὶ μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε εὐρῶν αὐτοὺς ὁ πονηρὸς Φίλιππος προδιατεθειμένους ὡς ἐκ τούτων εἰς τὴν διαφθοράν, καὶ μεταχειρισθεὶς καὶ ἄλλα παρόμοια μέσα, τοὺς διέφθειρε τόσο, ὥστε, ἄφου ἐκυρίευσεν τὰς πλειοτέρας συμμαχικὰς πόλεις των, ἐπέτυχεν νὰ νικήσῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς νικητὰς τοῦ Μαραθῶνος, τῆς Σαλαμῖνος, τῶν Πλαταιῶν, τῆς Μυκάλης, κλπ. εἰς τὴν ἐν Χαιρωνεῖα μάχην, εἰς τὴν ὁποῖαν κατέστρεψε καὶ τὴν αὐτονομίαν των.

Τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἠκολούθησαν καὶ εἰς τὴν Ῥώμην· ἐπειδὴ, δοθέντες οἱ κατακτηταὶ οὗτοι τοῦ κόσμου ἔπειτα εἰς τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἔφθασαν εἰς τοιαύτην ἀναισθησίαν, ὥστε νὰ μὴν ἐπιθυμῶσιν ἄλλο, κατὰ τὸν Ἰουβενάλιον, εἰμὴ ἄρτον καὶ θεάτρα· ὅθεν καὶ ὡς ἐκ τῆς ἠθικῆς των ταύτης καταστάσεως, ὄχι μόνον ἔχασαν τὴν ἀνδρείαν καὶ ἐλευθερίαν των, ἀλλ' ὑπέφεραν καὶ τὸν μεγαλύτερον ζυγόν. Ἄλλ' ὅμως ἀξιον περιεργείας εἶναι τὸ κτισθὲν τότε ἀπὸ τὸν Σκαῦρον εἰς τὴν Ῥώμην θεάτρον. Τὸ θεάτρον τοῦτο ἦτο τρίπατον μετὰ διαφόρους στολάς, εἶχε τριακοσίας τριάκοντα στήλας, ἦτο στολισμένον μετὰ ἀνδριάντας ὀρειχάλκινους καὶ ἄλλους, ἐχωροῦσεν ὑπὲρ τὰς 80,000 ψυχὰς· εἰς ἓνα λόγον, εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐξωδεύθησαν τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὁπότε τὰ πολῦτιμα μέταλλα εἶχον σχεδὸν ἐξαπλασίαν τιμὴν, ὑπὲρ τὰ 14,000,000 δ' ἰσταν μῶν· ἀλλ' εἰς τί ἐχρησίμευσαν ὅλα ταῦτα; ἔ υποδούλωσιν τῶν Ῥωμαίων καὶ εἰς τὸν ἀφανισμόν Ῥώμης. Καὶ βέβαια, ὅταν λάβῃ τις μεταβαίνῃ τὸν ἠρωῖσμόν εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ ἡδυπάθειαν, καὶ τρόπον τινὰ γυναικωδῆ, ὄχι μόνον χάνει πᾶν γενναῖον αἰσθημα, πᾶν φρόνημα ἐλευθερίας, ἀλλὰ χάνει καὶ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν του ὑπαρξίν, ἐπειδὴ καταντᾷ σχεδὸν ἀδύνατος πλέον εἰς τὸ νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ.

Πρῶτη λοιπὸν αἰτία τῆς καταστροφῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς παντοδυνάμου Ῥώμης ὑπῆρξαν τὰ θεάτρα.

Τὰς κατακτήσεις δὲ τῆς Ῥώμης κυριεῦσαντες διάφοροι βάρβαροι λαοὶ, ἔφεραν μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν βαρβαρότητα των μόνην, ὡς ἐκείνης ὁποῖας ἀρκετοὺς αἰῶνας ὁ κόσμος, καὶ μάλιστα ἡ δυτικὴ Εὐρώπη, εὕρισκετο εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν· ὁ κόσμος λοιπὸν ἀλλάξας τότε φάσιν, ἢ λλάξεν καὶ ἡθῆ, μετὰ τὰ ὁποῖα ὀλίγον ἐσυμβιβάζοντο.

ζοντο καὶ τὰ Θέατρα. Ἄλλ' εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι μόλις ἤρχισε νὰ πολιτίζεται ἡ Εὐρώπη, καὶ συγχρόνως σχεδὸν ἤρχισε καὶ νὰ θεατρίζεται. Μένει ὅμως ἀκόμη χωρὶς λύσειν τὸ πρόβλημα, ἂν εἰς τὸν νέον τοῦτον πολιτισμὸν συνεισέφεραν καὶ τὰ Θέατρα, ἢ ἦναι ἀπλῶς κακὸν, ἀδιάσπαστον ὅμως ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν.

Καὶ ὅμως, ἀκολουθοῦντες τὴν ἱστορίαν, βλέπομεν ὅτι κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα ἀνηγέρθησαν δύο σταθερὰ Θέατρα εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸ τῆς Πάρμας καὶ τὸ τοῦ Βικεντίου· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἦσαν σχεδὸν κατὰ τὸ σχέδιον τῶν παλαιῶν θεάτρων. Μὲ τὸν καιρὸν ὅμως, κτισθέντα καὶ ἄλλα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Εὐρώπης, ἐστεγάσθησαν καὶ ἐτελειοποιήθησαν.

Ὡς πρὸς τὰ εἶδη τῶν θεατρικῶν παραστάσεων, οἱ παλαιοὶ δὲν ἐγνώριζαν ἄλλα εἰμὴ τὸ τραγικὸν καὶ τὸ κωμικόν· οἱ νεώτεροι ὅμως ἐφευρῆκαν καὶ ἄλλα εἶδη θεατρικῶν ποιημάτων, εἰς τὰ ὅποια καὶ ἔδωκαν διαφοροὺς ἄλλας ὀνομασίας· ὠνόμασαν δράμα, τὸ θεατρικὸν ποίημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ὅλως διόλου κωμικὸν ἢ τραγικόν, καὶ τοῦ ὁποῖου τέλος πάντων ἡ λύσις ἔχει σκοπὸν τὴν ἐπιτυχίαν· ὠνόμασαν μελόδραμα, τὸ θεατρικὸν ἐκεῖνο ποίημα, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνακατωμένα καὶ κωμικά καὶ τραγικά καὶ ἄλλα παράδοξα· ὠνόμασαν ἄλλο εἶδος μικρὰς καὶ πονηρὰς κωμωδίας farce*, καὶ ἄλλο vaudeville, τὸ ὁποῖον παριστάνεται διὰ φωνητικῆς μόνον μουσικῆς· καὶ τέλος ὠνόμασαν ὄπεραν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον παριστάνεται ὅλον ἀδόμενον καὶ μετὰ μουσικῆς, ἣτις καταλλήλως εἰς τὴν γλῶσσάν μας ἤμποροῦσε νὰ ὀνομασθῇ μελόδραμα, ὡς παριστανομένη μετὰ μέλους, πλὴν ἀνταποκρίνεται καὶ μὲ τὸ ἄλλο εἶδος, τὸ ὁποῖον οἱ Εὐρωπαῖοι ὀνομάζουν οὔτως.

Τὴν ὄπεραν ταύτην Γάλλος τις συγγραφεὺς ὀνομάζει μωρίαν φορτωμένην ἀπὸ μουσικὴν, ὀρχήσεις, μηχανάς, καὶ σκηνογραφίας, μωρίαν ὅμως· ἡ μωρία λοιπὸν αὕτη, εἰσαχθεῖσα ἤδη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔφερε ἡμεῖς αὐτὰ ἀποτελέσματα εἰς τινὰς νέους μας, ὥστε ὄχι συνοικεῖ πείθει ἕκαστον νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Γάλλον καὶ τὸν Engreniond, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπορήσῃ διὰ τὴν μετακλήσιν καὶ θαυματουργικὴν τῆς δυνάμιν.

Ἐὐδὲ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἔμπορεῖ πᾶς τις νὰ γνωρίσῃ ἅμα πατήσῃ τὸ πρὸ μικροῦ ἀνεγερθὲν εἰς τὴν πόλιν μας Ἑλληνικὸν θέατρον. Τοῦτου ἡ πλατεία κατὰ τινὰς ἡμέρας γέμει ἀπὸ νέους, πρὸ πάντων ἀπὸ ὑπαλλήλους, καὶ, τίς ἤθελε τὸ πιστεύσειν! ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀκόμη καὶ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς, κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, ἀπέκτησαν καὶ συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας πρὸς τὰς πρώτας ὑποκριτριάς· ἔδεν ὄχι μόνον μέσα εἰς τὸ θέατρον παραφέρονται, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς δὲν ἀκούει τις σχεδὸν ἄλλο τι μετὰ τῶν εὐφυῶν τούτων, εἰμὴ λογομαχίας περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης.

* Φορτικὴν κωμωδίαν τὴν ὠνόμασεν ὁ Κοραῖς.

Οἱ σημερινοὶ νέοι μας οὔτοι, ἂν ἐξοῦσαν βέβαια εἰς τοὺς χρόνους τοῦ πονηροῦ Φιλίππου, ἤθελον τιμᾶσθαι παρ' αὐτοῦ πολὺ, διότι οὗτος ἄλλο μέσον εὐκολώτερον δὲν ἐθεώρησε διὰ νὰ καθυποτάξῃ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Ἀθηναίους, παρὰ τὸ μέσον τῆς διαφθορᾶς, καὶ διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ἠγάπα καὶ ἔτιμα τοὺς ζῶντας μὲ πολυτέλειαν, ἐν πότοις καὶ κύβοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς κοσμίους κατὰ τὰ ἤθη καὶ ἐπιμελουμένους ἀπεδοκίμαζεν· ἔδεν καὶ βλέπομεν, ὅτι διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν διαφθορὰν αὐτὴν εἶχεν ἀλληλογραφίαν μὲ τοὺς λεγομένους εὐφυεῖς, καὶ χρήματα ἐστελλεν εἰς τὴν ἑταιρίαν τῶν Διομείων, διὰ νὰ τοὺς παρακινή νὰ γίνωνται ἐπιμέλτεροι καὶ κακοηθέστεροι, διότι ὄντες τοιοῦτοι ἤθελον καταφρονεῖν εὐκόλα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος των. Ὁ Διονύσιος, ὁ τύραννος τῆς Σικελίας, ἤθελον ὥστε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ ἦναι διεφθαρμένοι καὶ φαῦλοι, διότι ἀλλέως ἀπαντοῦσε δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ τοὺς τυραννῇ. Κατὰ τὴν προθυμίαν λοιπὸν, τὴν ὁποίαν βλέπομεν ἤδη ὅτι ἔδειξαν οἱ νέοι μας εἰς τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, ἀφίνοντες διὰ ταύτας καὶ μαθήματα καὶ ἄλλα, ἔμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν ἄλλο τι ἀπὸ αὐτοὺς, εἰμὴ τὴν κατάλυσιν τῶν ἀγαθῶν, ὅσα οἱ πατέρες των μὲ τόσας θυσίας καὶ τόσα αἵματα ἀπέκτησαν; Οἱ Ἕλληνες, ὅτινες ἔχουσιν νὰ διατρέξωσι μέγα στάδιον, ἔμποροῦν νὰ μορφωθῶσιν εἰς τὰ Θέατρα, ἢ ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ ἀφιερωθῶσιν ὅλως διόλου εἰς τὴν παιδείαν, εἰς τὴν βιομηχανίαν, πρὸς θεοὺς καὶ εἰς τὴν γυμναστικὴν, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶσι συγχρόνως πεπαιδευμένοι καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ τοιοτοτρόπως, ἐνόοντες τὴν φρόνησιν μὲ τὴν ἀνδρίαν, νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον τοὺς προσδιώρισαν τὰ φωτισμένα φίλάνθρωπα ἔθνη;

Καὶ τί ἤθελον εἰπεῖν ἄρα γε οἱ πατέρες των, ὅταν, ἀντὶ νὰ ἴδωσι τὰ τέκνα των φιλοτιμούμενα νὰ τελειώσωσι τὸν μέγαν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ οἱ πατέρες των ἤρχισαν, καὶ μέχρι τινὸς τὸν ἔφεραν εἰς πέρας, τὰ βλέπουν σήμερον παράφρονα εἰς τὰ Θέατρα, χειροκροτοῦντα χωρὶς κάμμίαν διάκρισιν, ἀλλὰ μὲν τὴν κυρίαν Ῥίταν, καὶ ἄλλα τὴν κυρίαν Ῥίτζ; Τί θέλουν λέγειν οἱ ξένοι, ὅταν μᾶς βλέπωσι χωρὶς αἰσθῆσιν καλοῦ, καὶ χωρὶς διάκρισιν; καὶ τὸ κυριώτερον, τί θέλουν συλλογίζεσθαι οἱ φρόνιμοι, ὅταν μᾶς βλέπωσι τόσον ἐκδότους εἰς τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, καὶ παραμελοῦντας ὡς ἐκ τούτων καὶ τὴν παιδείαν μας καὶ τὴν ἀναγέννησίν μας;

Αἱ παράφοροι φωναὶ εἰς τὸ θέατρον, εἶναι τὸ ἄσμα, τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς χοροὺς των ἐμελλαν νὰ ψάλλωσιν οἱ νέοι μας οὔτοι; τὸ,

Ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλὰ κάρητες·

ἢ ἡ θεατρομανία εἶναι τὸ δεῖγμα τῶν χρηστῶν ἐλπίδων μας; Ἐντροπή, Ἑλληνόπουλα! ἡ διαγωγή σας αὕτη δὲν εἶναι ἐπαινετὴ ὄνομα μόνον Ἑλληνικὸν φέρετε·

Αἰδῶς, Ἀργεῖοι, κακ' ἐλίγησα, εἶδος ἀγνητοῦ.

ΑΘΗΝΑ.

Προβολὴ τοῦ Βοῦ Συσφιγκτῆρος κατὰ Κοιμητῆρον Λάσκαρος.

ΒΟΑΣ ΣΥΣΦΙΓΚΤΗΡ.

Οἱ ΒΟΑΙ εἶναι ὄφεις παμμεγέθεις, μὴ φαρμακεροί, || τοὺς νὰ θανατόνωσι μεγάλα ζῶα διὰ συσφιγξέως, πρὶν ἀπειροῦ ὄχοντες ἰσχύον μυώδη, ἣτις ἐνδυναμόνευ αὐ- || καταρρόφήσωσιν αὐτὰ ἀκέραια.
δ. 4*

Τειούτων τεράτων γίνεται μνήμη καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους συγγραφεῖς. Ὁ Ἄριστοτέλης (βιβ. ἢ κεφ. 28) ἀναφέρει Λιβυκοὺς τινὰς ὄφεις ἐκπληκτικῶς μεγέθους, διηγούμενος μάλιστα καὶ ὅτι διώξαντές ποτε ταξιδιώτας κατὰ τὴν παραλίαν ἐκείνην, ἀνέτρεψαν μίαν τῶν τριήρων. Τὰ δύο αἶνὰ πέλωρα, ὡς περιγράφει αὐτὰ ὁ Θεόκριτος εἰς τὸ 24 εἰδύλλιον, τὰ σταλθέντα ὑπὸ τῆς Ἥρας νὰ πνίξωσι τὸ βρέφος Ἡρακλῆ εἰς τὴν κοιτίδα του, ἐμφαίνουσι τινὰς τῶν ἑρπετῶν τούτων ιδιότητα. Ὁ τρόπος, καθ' ὃν παριστάνει ὁ Θεόκριτος ὅτι περιετύλιξαν τὰς σπείρας αὐτῶν εἰς τὸ τέκνον, ἔπειτα δὲ διέλυσαν αὐτὰς ὑπὸ τῆς βαρείας πνιγόμενα χεῖρὸς τοῦ ἡρωικοῦ νηπίου, ὑποδηλοῖ τὴν ἕξιν συσφιγγόντος ὄφews. Ὁ Λαοκῶν τοῦ Βιργιλίου ἀναμφιβόλως χρεώσσει τὴν γένεσιν αὐτοῦ εἰς τὰ κοινῶς λεγόμενα περὶ συσφιγγόντων ὄφews. Ὁ Οὐαλέριος Μάξιμος ἱστορεῖ ὅτι μέγιστον φόβον ἐπροξένησεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ Ῥηγούδω ὑπερμεγέθους τις ὄφεις, ἐμφωλευμένος εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Βαγράδα ἢ Μαγράδα πλησίον τῆς Ἰτύκης. Λέγεται ὅτι πολλοὺς μὲν στρατιώτας κατερρόφησεν, ἄλλους δὲ περιτυλίξας εἰς τὰς σπείρας ἐθανάτωσε, καὶ ἀπεμάκρυνεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὀλόκληρον τὸ στράτευμα· ἑωσοῦ, ἐπὶ τέλους, ἄτρωτος ὦν διὰ κοινῶν ὀπλων, ἀπωλέσθη με βαρείας πέτρας σφενδονισθείσας ἐκ τῶν εἰς πολιορκίας χρησίμων τότε στρατιωτικῶν μηχανῶν. Ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ἐξηκολούθει ἔτι νὰ ἐνογλή τὸ στράτευμα· διότι ἐπὶ τοσοῦτον ἐμάνθησαν τὰ ὕδατα μετὰ τὸ αἷμα, καὶ ὁ ἀήρ μετὰ τὰς ἐκ τοῦ διεσφαρμένου πτώματος ἀναθυμιάσεις, ὅστε ἠναγκάσθησαν οἱ Ῥωμαῖοι νὰ μετακινήσωσι τὸ στράτοπεδον, λαβόντες ὁμῶς μεθ' ἑαυτῶν τὸ δέρμα, ἑκατὸν εἰκοσι ποδῶν τὸ μήκος, καὶ πέμφαντες αὐτὸ εἰς Ῥώμην. Κατὰ τὸν Πλίνιον, ὁ Μεγασθένης ἔγραψεν ὅτι τόσον ὑπερμεγαλύνοντα αἱ ὄφεις εἰς τὰς Ἰνδίας, ὥστε κατερρόφον ἀκεραίους ἐλάφους καὶ ταύρους. Προσθέτει δὲ ὁ Πλίνιος ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν εὐρίσκοντο ὄφεις, Βόαι καλούμενοι, τόσον μεγάλοι, ὥστε εἰς τὴν κοιλίαν ἐνὸς φονευθέντος ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου εὐρέθη ἀκέραιον βρέφος. Ὁ Σουετόμιος ἀναφέρει ὄφιν πεντήκοντα πηχῶν τὸ μήκος, δεῖχθέντα ποτὲ εἰς Ῥώμην. Εἰς τὸν Αἰλιανὸν ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλους ἀρχαίους συγγραφεῖς γίνεται μνήμη τερατῶδων ὄφews.

Κατὰ τὸν Πλίνιον, οἱ ὄφεις οὗτοι ὠνομάσθησαν Βόαι, διότι κοινῶς ἐλέγτο ὅτι κατὰ πρῶτον ἐτρέφοντο μετὰ τὸ γάλα τῶν θαλάσσιων εἶναι δ' ἀξιοσημείωτον ὅτι ἐπικρατεῖ ἀκόμη μετὰ τινῶν χωρικῶν τῆς Εὐρώπης τοιαύτη ἰδέα περὶ ὄφews. Τὴν σήμερον εὐρίσκονται οἱ Βόαι εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, ὅπου μάλιστα ἐλατρεύοντο ὑπὸ φυλῆς τινὸς τῶν Περουανῶν. Τὸ κατὰ μέσον ὄρον μήκος τοῦ Βόα Συσφιγκτήρος εἶναι περὶ ταῦς τριάκοντα πόδας, ἀλλὰ φθάνει κάποτε εἰς τεσσαράκοντα, πεντήκοντα, ἢ καὶ ἐξήκοντα· κατέχει λοιπὸν μετὰ τῶν ἑρπετῶν τὴν αὐτὴν σχετικὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ὁ

ἐλέφας μετὰ τῶν τετραπόδων, καὶ ἡ γάλαινά μετὰ τῶν κατοίκων τῆς θαλάσσης. Οἱ ὀδόντες τοῦ Βόα εἶναι διατεθειμένοι σχεδὸν ὡς οἱ τῶν ἄλλων μὴ φαρμακερῶν ὄφews, μακροὶ ὄντες, ὀξεῖς, καὶ ὀπίσω κεκλιμένοι· ἀχρηστοὶ πρὸς τὸ μασσᾶν, ἀρμόζοντες δὲ μόνον εἰς τὴν τοῦ θηράματος κράτησιν. Τὸ θεμελιώδες χρῶμα τοῦ Βόα Συσφιγκτήρος εἶναι κιτρινωπὸν λευκόφαιον, μετὰ τινὰ μεγάλην καστανόχρουν διακεκομμένην σειρᾶν, κατὰ τὸν νῶτον ἐκτετατωμένη ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως τὸ ἄκρον τῆς οὐράς, καὶ μετὰ στίγματα ἐπὶ τῶν πλευρῶν. Τὸνομα Συσφιγκτήρ παράγεται ἀπὸ τὴν φοβερὰν μῠώδη ἰσχὺν, διὰ τῆς ὁποίας κατασυντρίβων θανατῶνει ὅσα περιλάβῃ εἰς τὰς σπείρας αὐτοῦ δυστυχῆ ζῶα. Καὶ ἀληθεύει μὲν ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ὄφews ἔχουν μέχρι τινὸς τὴν συσφιγκτικὴν ταύτην δύναμιν· ἀλλὰ κοινῶς δὲν μεταχειρίζονται αὐτὴν οἱ μικρότεροι ὄφεις ὅταν συλλαμβάνωσι τὸ θήραμα τῶν, καθότι τὸ στόμα καὶ οἱ ὀδόντες μόνον ἐξαρκοῦσιν εἰς αὐτούς.

Ἐκ μακρῶν μόνον διαλειμμάτων τροφήν χρειαζόμενος ὁ Βόας συσφιγκτήρ, ὡς οἱ περισσότεροι τῶν ἄλλων ὄφews, δαπανᾷ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ζωῆς αὐτοῦ συνεστραμμένος καὶ κοιμῶμενος, ἢ εἰς νεκρώδη κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν χωρὶς κινδύνου ἢ δυσκολίας ἐμπορεῖ τις αὐτὸν νὰ καταπολημήσῃ, ἐὰν μάλιστα ἐσχάτως ἐπληρώθῃ ἀπὸ τροφῆς· νὰ προσβάλῃ τις ὁμῶς αὐτὸν ἐνεργῶν ὄντα, ἤθελεν εἰσδαί μανιώδες. Ὅταν πεινάσῃ τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο ἑρπετὸν, ἡ δραστηριότης αὐτοῦ γίνεται τόσον ἐκπληκτικὴ, ὅσον ἦτο πρότερον παράδοξος ἢ ζυλώδης ἀδράνεία του. Δι' ἄγρην ἐνεδρεῦων ὁ Βόας, προσκολλᾷται συνήθως εἰς τὸν κορμὸν ἢ τοὺς κλάδους δένδρου τινὸς, ἐκλέγων πάντοτε τὰ μέρη ὅπου συχνάζουν τετράποδα διὰ βοσκὴν ἢ ποτόν. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην περικινεῖται ὡς νὰ ἦτο κλάδος τοῦ δένδρου, ἑωσοῦ νὰ πλησιάζῃ δυστυχῆς τι ζῶον· τότε δὲ, ἀφίνων ἔξαφνα τὴν θέσιν αὐτοῦ, πιάνει τὸ ἀνύποπτον θῦμα, καὶ τυλίσσει σπειρηδὸν τὸ σῶμά του περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὸ στήθος. Μετ' ὀλίγας ἀνωφελεῖς κραυγὰς καὶ ἀγῶνας πνίγεται καὶ ἐκπνέει τὸ ταλαίπωρον περιπεπλεγμένον ζῶον. Σημειωτὸν δὲ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιφέρει ὁ ὄφεις, δὲν συστρέφεται μόνον περὶ τὸ θήραμα, ἀλλὰ καὶ βάλλει σπείραν ἐπὶ σπείρας, ὡς διὰ νὰ προσθήσῃ ὅσον τὸ δακτύλιον περισσώτερον βάρος εἰς τὴν μῠώδη ἐνέργειαν· αἱ σπείραι αὐταὶ ἐπομένως σφιγγονται βαθμηδὸν μετὰ τοιαύτην ἀπειρὴν δύναμιν, ὥστε νὰ κατασυντρίβωσι τὰ κυριώτερα ὅστα· τοῦτο δὲ γίνεται οὐχὶ μόνον πρὸς θανάτωσιν τοῦ ζῶου, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ λάβῃ τὸ πτώμα του μορφήν τὴν εὐκολωτέραν πρὸς καταρρόφησιν. Τοῦτου γενομένου, ἐτοιμάζεται ὁ Βόας εἰς τὴν καταρρόφησιν τοῦ πτώματος. Ἀφοῦ στρώσῃ τὰ μέλη εἰς τὴν πλεονεξίαν εὐάρμοστον θέσιν, καὶ καλύψῃ τὴν ἐπιφανείαν μετὰ τὸν ἰξώδη σιελόν του, λαμβάνει τὸ ῥύγχος τοῦ θηράματος εἰς τὸ στόμα, τὸ ὁποῖον ἐπιδέχεται μεγίστην ἔκτασιν· μετὰ πολλὰς δὲ κατὰ διαδοχὴν θυμασίας μυώδεις συστολάς, σῦρει βαθμηδὸν ἐντὸς τὸ

ἐπίλοιπον τοῦ σώματος, μετὰ σταθερὰς καὶ τακτικῆς κινήσεως. Ἐνῶ τὸ ζῶον προβαίνει διὰ τοῦ οἴσοφάγου, τὰ μέρη ὅθεν διεπέρασεν ἀναλαμβάνουν τὸ πρότερον αὐτῶν μέγεθος, ἀνὰ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ θέσιν ἐμφαίνῃ πάντοτε ἐξωτερικῆς τῆς δοκῆς. Θηρεύουν δὲ γενικῶς σκύλους, αἴγας, δορκάδας, καὶ τὰ μικρότερα τοῦ κυνηγίου εἶδη. Κατὰ τινὰς ἐφορμῶσι καὶ εἰς βουβάλους καὶ εἰς τίγρεις· πλην τοῦτο εἶναι πολὺ ἀβέβαιον. Εἰς ἀνθρώπους ὁμῶς βεβαιότατα προσβάλλουν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἐπομένου ἀνεκδότου.

‘Ὅλιγα ἔτη πρὶν ὑπάγωμεν εἰς τὴν Καλκούτταν,’ διηγείται τις, ‘ὁ πλοίαρχος ἐγγωρίου τινὸς παραβίου, περῶν ἀπὸ τὸ μέρος τὸ λεγόμενον Συνδερβύνδα, ἔστειλε μίαν λέμβον εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ ἐπάρῃ νωπὰ τινὰ ὀπωρικά, καλλιεργούμενα ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ὀλίγων ἀθλίων κατοίκων τῆς μισοξένου αὐτῆς χώρας. Φθάσαντες εἰς τὸ παράλιον, ἤραξαν τὴν λέμβον, καὶ ἀψάσαντες ἕνα μέσα πρὸς φύλαξιν, ἐξήλθον. Ὁ Λάσκαρ*, ὅστις ἀπέμεινε εἰς τὴν λέμβον, ἀπηυδημένος ἐκ τῆς θερμότητος, ἐπλαγίασεν ὑπὸ τὰ καθίσματα, καὶ ἀπεκοιμήθη. Ἐνῶ δ' εὐρίσκετο εἰς τὴν εὐδαίμονα ταύτην ἀναισθησίαν, παμμεγέθους τις Βόας Συσφιγκτήρ προέκυψεν ἀπὸ τὸ δάσος, ἐφθασεν εἰς τὴν λέμβον, εἶχεν ἤδη περιτυλίξειν εἰς τὸν κοιμῶμενον τὸ τερατῶδες σῶμά του, καὶ ἔλειπεν ὀλίγον νὰ κατασυντρίψῃ αὐτόν· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν τὴν κρίσιν αὐτοῦ στιγμῆν ἐφθασαν οἱ σύντροφοί του, καὶ κτυπήσαντες τὸ τέρας, ἀπέκοψαν μέρος τῆς οὐράς, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου τόσον ἠσθένησεν, ὥστε δὲν ἠδύνατο πλέον κάμναι βλάβην νὰ ἐπιφέρῃ. Εὐκόλως ἔπειτα ἐθανατώθη ὁ ὄφεις, καὶ μετρηθεὶς εὐρέθῃ ἐξήκοντα δύο ποδῶν καὶ τινῶν δακτύλων τὸ μήκος.’

Εἰς τὴν Βραζιλίαν ἐπικρατεῖ ἰδίαι τις, ὅτι ὁποιος ἐθαγκάσθῃ ἀπὸ τὸν βόαν συσφιγκτήρα δὲν ἔχει τίποτε νὰ φοβῆται ἀπ' ἄλλον τινὰ ὄφιν. Ἡ ἰδέα ὁμῶς αὐτῆ πιδανὸν ὅτι εἶναι πρόληψις.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 4.
ΘΑΥΜΑΤΑ. ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΜΟΛΟΝΟΤΙ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ἀποστόλων πολλαὶ προφητεῖαι, τῶν ὁποίων ἡμεῖς γινώσκομεν τὴν πληρωσίν, δὲν ἦσαν ἔτι πεπληρωμένα, ἀρκετὰ ὁμῶς εἶχαν ἰδεῖν πληρωθέντα περὶ τοῦ Ἰησοῦ οἱ τότε ζῶντες, ὥστε μετὰ λόγου νὰ πιστεύσωσι καὶ νὰ παραδεχθῶσι τὸν Χριστιανισμόν.

‘Ἄλλ’ ἴσως ἀπορήσῃ ὁ ἀναγνώστης, καὶ εἶπῃ, ‘ Τίς ἢ χρειαὶ νὰ ἐρευνῶσι τὰς Γραφὰς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ὅσα οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδασκον, ἀνὸς οἱ Ἀπόστολοι αὐτοὶ τῶν ἐθαυματουργῶν, ὡς μᾶς λέγει τὸ Εὐαγγέλιον; Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ

* Λάσκαρες λέγονται εἰς τὴν Ἰνδίαν οἱ ἐγχώριοι αὐτοῦ.

πιστεύσωσιν εἰς τὴν ἀγγελίαν τῶν ἀνδρῶν τούτων, ἐνῶ ἔβλεπαν αὐτοὺς ὅτι ἐγγίζοντες μόνον ἐθεράπευαν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ μ' ἕνα λόγον ἐδίδαν εἰς τοὺς τυφλοὺς φῶς, καὶ τοὺς χωλοὺς ἔκαμναν νὰ περιπατῶσιν;’ Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον οἱ ἄνθρωποι ἐπίστευαν εἰς τὴν μαγικὴν· ὄχι μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ πολὺν χρόνον ἀφοῦ ὁ Χριστιανισμὸς ἐπεκράτησεν, ὁ λαὸς κοινῶς ἐπίστευεν ὅτι ὑπῆρχαν μάγοι, οἵτινες διὰ τῆς βοήθειας τῶν πονηρῶν δαιμόνων ἠδύνατο νὰ θαυματουργῶσιν. Ἐπὶ δὲ τῶν Ἀποστόλων, ἡ ἐσφαλμένη αὕτη περὶ τῆς μαγικῆς ἰδέας ἦτο γενικωτάτη, τόσον μετὰ τῶν Ἰουδαίων ὅσον καὶ μετὰ τῶν Ἑθνηκῶν. Ὅσοι ἐκ τῶν Ἰουδαίων, τὰ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ ἰδόντες, ἀπέβαλον αὐτόν, διίσχυρίζοντο ὅτι ἦτο μάγος, θαυματουργῶν διὰ τοῦ ἀρχόντος τῶν δαιμόνων. Τοῦτο δὲ οὐχὶ μόνον ἱστορεῖται ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ σώζεται πατροπαράδοτον ἕως τῆς σήμερον μετὰ τῶν ἀπιστούντων Ἰουδαίων· οἵτινες ἔχον ἀρχαίον τι βιβλίον, ὅπου κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξηγεῖται ἡ γένεσις τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἀναμφιβόλως δὲ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς διίσχυρίζοντο οἱ ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ. Διότι, ἀνὸς οἱ σύγχρονοι καὶ συντοπίται αὐτοῦ ἤκουον τὴν ἀλήθειαν τῶν θαυμάτων, καὶ διεκήρυτταν ὅτι τὰ περὶ αὐτῶν ἦσαν μυθώδη, καὶ ὅτι θαύματα ποσῶς δὲν ἐνηργήθησαν, τὸ αὐτὸ βέβαια ἤθελεν ἐξακολουθεῖν νὰ λέγωσι πάντοτε οἱ ἀπόγονοί των. Πάντη ἀπίθανον εἶναι ὅτι ἄλλη γενεὰ Ἰουδαίων ἤθελε προσδράμειν εἰς τὴν πρόφασιν τῆς μαγείας, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ θαύματα, ὑπὸ τῶν συγχρόνων οὐδόλως ὁμολογημένα, ἀλλ' ὡς πλάναϊ θεωρηθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ λαοῦ, μετὰ τῶν ὁποίων ἐλέγτο ὅτι ἐνηργήθησαν.

Τὸ αὐτὸ φρόνημα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἶχαν καὶ οἱ ἐκ τῶν Ἑθνῶν ὑπεναντίοι τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἰς τὴν μαγικὴν ὡσαύτως ἀποδίδοντες τὰ Χριστιανικὰ θαύματα. Τοῦτο δὲ μανθάνομεν ἀπ' ὅλα τὰ σωζόμενα λείψανα τῶν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀρχαίων συγγραμμάτων, ὡς καὶ τῶν εἰς αὐτὰ γενομένων ἀπολογιῶν.

Ἐὰν τὴν σήμερον ἐφαίνετο τις ἐπαγγελόμενος ὅτι ἐστάλθη ἐκ Θεοῦ, καὶ ὅτι θαυματουργεῖ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τοιαύτης ἀποστολῆς, τὸ μόνον ζητήμα φυσικὰ ἤθελεν εἰσδαί, θαυματουργεῖ τῶντι; ἄπαντες δὲ ἤθελεν πιστεύσειν αὐτὸν διαμιᾶς, εὐθὺς ἀφοῦ ἐπληροφοροῦντο ὅτι εἶχε πράξειν τι ἀναντιρρήτως ὑπερβαῖνον τὴν ἀνθρώπινον δύναμιν. Ἄλλ' οὕτως πῶς οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔκριναν τοπάλαι. Τότε δὲν εἶχε νὰ λυθῇ ἔν μόνον ζήτημα, ἀλλὰ δύο· πρῶτον, ἐὰν ἀληθῶς εἶχε φανερωθῆν σημαντιὸν τι ὑπὲρ τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δεύτερον, ἐὰν ἡ ὑπερφυσικὴ αὕτη δύναμις προήρχετο ἐκ Θεοῦ ἢ ἐκ πονηροῦ δαίμονος.

Ἀφοῦ δ' ἐλύθη τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων, τουτέστιν, ἀφοῦ ὁμολογήθη τῶν θαυμάτων ἡ ἀλήθεια, οἱ Ἰουδαῖοι ἀμφίβαλλον ἔτι ἢ καὶ δὲν ἐπίστευαν τὴν ὑπὸ Χριστοῦ διδασκομένην θρησκείαν, ἐπεὶ δὲ τοσοῦτον

διέφερον ἄφ' ὅτι αὐτοὶ περιέμεναν· καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ πλείστον μέρος αὐτῶν ἀπέδιδαν εἰς μαγείαν τὰ θαύματά του. Ἄλλοι τινὲς ὅμως ἦσαν εἰλικρινέστεροι, εὐγενέστεροι, κατὰ τὴν φράσιν τῆς Γραφῆς, ὡς οἱ Βερωιαῖοι. Οὗτοι, ἐπιμελῶς τὰς Γραφὰς ἐρευνήσαντες, εἶδον ὅτι αἱ περὶ τοῦ Χριστοῦ ἀρχαῖαι προφητεῖαι συνεφώνουν μὲ πᾶν ὅ,τι ὁ Ἰησοῦς εἶχε πράξειν καὶ πάθειν. Τοῦτο δ' ἐπληροφόρησεν αὐτοὺς ὅτι αἱ θαυματουργίαι ἦσαν τῆς Θεῆας δυνάμεως, καὶ οὐχὶ τῶν πονηρῶν δαιμόνων ἀποτελέσματα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐὰν λοιπὸν σὲ εἶπη τις, 'Πόσον οἱ τότε ζῶντες καὶ τὰ θαύματα βλέποντες ἐνώπιον αὐτῶν ἐνεργοῦμενα ὑπερβαίνουν ἡμᾶς, ὅτινες μόνον ἀναγινώσκουμεν περὶ αὐτῶν εἰς ἀρχαῖα βιβλία, καὶ πῶς ἐμποροῦν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι νὰ πιστεύωσι τόσον σταθερῶς, ὅσον οἱ τότε;' δύνασαι ν' ἀποκριθῆς ὅτι τὰ πάθη καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν διαφόρων ἀνθρώπων σχεδὸν εἶναι ἰσόρροπα. Οἱ τότε ζῶντες δὲν ἐβιάζοντο (οὐδόπως περισσώτερον ἀπὸ ἡμᾶς) νὰ πιστεύωσι θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες· ἀλλ' ἀφίοντο νὰ δείχωνσιν εἰλικρίνειαν, δικαίως κρίνοντες ἀπὸ τὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἀποδείξεις. 'Ὅσοι δ' ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὰς δημόδεις κατὰ τοῦ Ἰησοῦ προλήψεις, καὶ ν' ἀποβάλλωσιν αὐτὸν, εὕρισκαν ἀπολογία ἢ ἀπολογία, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τὴν σήμερον ἤθελεν ἀκροασθῆναι ἀποδίδοντες τὰ θαύματά του εἰς τὰς κοινὰς πιστευόμενας τότε μαγικάς τέχνας. Καὶ πάλιν, μολοντί ἐκεῖνοι ἐβλεπαν πολλὰ θαύματα, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς μόνον ἀναγινώσκουμεν, δὲν ἐβλεπαν ὅμως τὸ μέγιστον ἐκεῖνο θαῦμα (ὡς δύναται νὰ ὀνομασθῆ) τὸ προκείμενον εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀφθαλμοὺς, τὴν ἔκτοτε δηλ. γενομένην πλήρωσιν τοσούτων προφητειῶν, καὶ μάλιστα τῶν εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ἀναφερομένων.

Ο ΚΑΦΕΣ.

Τὸ δένδρον, ἢ μάλλον ὁ θάμνος, ἐκ τοῦ ὁποῦ οὗ καφεὶς γεννᾶται, ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν βοτανολόγων Κοφφέα Ἀραβική. Ἀναβλαστάνει δὲ ἔρδιος σχεδὸν ὁ θάμνος οὗτος, φθάνων εἰς ἕψος ὀκτώ ἕως δώδεκα ποδῶν, μακρὰ ἔχων, ἀδιαίρετα, λεπτὰ κλωνία, ἐπὶ τὰ κάτω νεύοντα, ἐσκευασμένα δὲ μὲ ἀειθαλῆ φύλλα, ὅμοια τῶν τῆς δάφνης. Τὰ ἄνθη εἶναι λευκὰ, μὲ βραχεῖς μίσχους, καὶ παρεμφέρονσι μὲ τὰ τῆς ἰάσμης. Ὁ καρπὸς εἶναι κόκκος ἐρυθρὸς, ὁμοίος κερασίου, ἔχων δὲ ὠχρὰν, ἄνοστον, καὶ ὀπωσθὺν ἰξώδη ψίχαν, ἥτις περιλαμβάνει δύο σκληροὺς ὡσείδεις σπόρους, ὁμαλοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, καὶ καμπύλους ἐκ τοῦ ἄλλου. Οἱ σπόροι οὗτοι εἶναι ὁ καφεὶς, τὸν ὁποῖον ὅλοι γνωρίζομεν. Ἐντὸς δὲ τοῦ κόκκου, εἶναι πρὸς ἀλληλα ἐστραμμένα τὰ ὁμαλὰ μέρη αὐτῶν, καὶ περιτυλιγμένα ὑπὸ χονδρῶδους μεμβρανῆς.

Τοῦ θάμνου τούτου ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη, προερ-

χόμενα ἀπὸ τοῦ χῶμα καὶ τοῦ κλίμα· ὅλα τὰ δένδρα τοῦ καφεῖς, ὅσα εὕρισκονται εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀμερικὴν, κατάγονται ἀπὸ φυτὸν τι τοῦ καφεῖς, τὸ ὁποῖον αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως Ἀμστελοδάμου περὶ τὸ 1714 ἐχάρισαν εἰς τὸν βασιλεῖα Λοδοβίκον τὸν ΙΔ'. Τὸ φυτὸν τοῦτο περιεποιήθη ὁ βοτανικὸς de Jussieu εἰς τὴν πόλιν Μαρλὺ· τὸ δὲ 1718 ἐστάλησαν ἐξ αὐτοῦ φυτὰ εἰς τὴν Σουρινάμ, Καῦέννην, καὶ Μαρτινίκην. Μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἐξηπλώθη ταχέως κατ' ὅλας τὰς Δυτικο-Ἰνδικὰς νήσους ἢ τοῦ καφεῖς καλλιέργεια, ἐπειδὴ τὸ 1732 ἐγένετο ἤδη τοσούτος εἰς τὴν νῆσον Ἰαμαϊκὴν, ὥστε ἡ κυβέρνησις ἐνομοθέτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Οἱ Ἀραβες ἐγνώριζαν τὸν καφεὶς πολὺ ἀρχήτερα· τὴν εἰσαγωγήν αὐτοῦ γενικῶς ἀποδίδουσι εἰς τὸν Μεγαλλεδδίν, Μουφτῆν τῆς κατὰ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν πόλεως Ἀδέν, ὅστις εἶχε γνωρίσειν τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τὴν Περσίαν, καὶ τὸ μετεχειρίσθη ὡς ἰατρικὸν ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του. Κατὰ πρῶτον ἦτο βραδεία ἡ πρόδος τοῦ καφεῖς· μόλις τὸ 1554 ἤρχισαν νὰ πωλῶσιν αὐτὸν δημοσίως εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀπῆντησεν ὅμως καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ταύτην δυσκολίας τινὰς τὸ καινοφανὲς ποτὸν· παρατηρήσας ὁ Μουφτῆς ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐσύχαζαν περισσώτερον εἰς τὰ καφενεῖα παρὰ εἰς τοὺς ναοὺς, ἐπρόσταξε νὰ κλεισθῶσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ λαὸς εἶχε νῆδη συνειδίσειν πολὺ τὸ ποτὸν, κατέστησεν ὁ Σουλτάνος πάλιν ἐλευθέραν τὴν πώλησιν αὐτοῦ, μὲ διαταγὴν νὰ πληρόνωσι τὰ καφενεῖα σημαντικὸν φόρον. Τοσαύτην δὲ ὑπόληψιν ἀπέκτησεν ὁ καφεὶς, ὥστε διεγόντῃ τινες ὅτι αἱ Τοῦρκισσαι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι διαζύγιον, ἀν οἱ ἄνδρες αὐτῶν ἠμέλουσαν νὰ τὰς προμηθεύωσιν ἀρκετὴν ποσότητα καφεῖς.

Ἀδύνατον εἶναι ποτε πρῶτον εἰσήχθη ὁ καφεὶς εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Πιθανόν ὅτι πρῶτοι ἐλάβον τὸ ἔθιμον τοῦτο οἱ Βενετοὶ, κατὰ καὶ μᾶλλον ἐμπορευόμενοι τότε μὲ τοὺς τόπους τῆς ἀνατολῆς. Βενετὸς τις, γράφων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν ἐν Βενετία

ἀνταποκριτὴν αὐτοῦ τὸ 1615, ἀναφέρει τὸν καφεὶς ὡς ἄγνωστον εἰς τὴν πατρίδα του. Μετὰ τριάκοντα ἔτη, κύριοι τινες, ἐπιστρέφοντες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μασσαλίαν, ἐπῆραν μεθ' ἑαυτῶν ὀλίγον τινὰ καφεὶς, ὁμοῦ καὶ τὰ πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ χρεϊώδη ἀγγεῖα· ἀλλὰ τὸ πρῶτον καφενεῖον ἠνοιχθῆ εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τὸ 1671. Εἰς δὲ τὸ Λονδῖνον ἐσυστήθη τὸ πρῶτον καφενεῖον ὑπὸ τινος Ἑλληνοῦ, Πασκουᾶ τῶνομα, κατὰ τὸ 1652· μετὰ ὀκτῶ χρόνους ἐπέβαλε φόρον εἰς τὰ καφενεῖα ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις.

Τὰ δένδρα τοῦ καφεῖς καρποφοροῦν ἐντελῶς κατὰ τὸ τρίτον ἔτος. Οἱ καφεῶνες, ἀνθισμένοι ὄντες, παρέχουσι θῆαν χαριεστάτην· ἀλλὰ τὰ ἄνθη διαρκοῦν μίαν ἢ καὶ δύο ἡμέρας μόνον· ἀνοίγουν δὲ ὅλα ὁμοῦ εἰς μιᾶς νυκτὸς διάστημα. Οἱ σπόροι λογιζονται ὤριμοι, ὁπότεν οἱ κόκκοι λάβωσι βαθὺ κόκκινον χρῶμα. Εἰς τὴν Ἀραβίαν ἀφοῦ ἀπλώσωσι πανία ὑπὸ τὰ δένδρα, τινάσσουν αὐτὰ, καὶ ὁ ὤριμος καρπὸς πίπτει εὐθὺς. Ἐπομένως οἱ κόκκοι ἀπλόνονται εἰς ψάθας, καὶ ἐκτίθενται εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, ἕως ἂν ἐντελῶς νὰ ξηρανθῶσι· τότε δὲ συντρίβεται ὁ φλοιὸς μὲ μεγάλους βαρεῖς κυλίνδρους ξυλίνους ἢ πετρίνουσ. Ἀφοῦ τοιουτοτρόπως καθαρισθῆ ὁ καφεὶς ἀπὸ τὸν φλοιὸν καὶ τὴν ψίχαν, ξηραίνεται πάλιν τέλεια εἰς τὸν ἥλιον, διὰ νὰ μὴν ὑπόκειται εἰς θερμότητα ὅταν στοιβασθῆ διὰ τὸ πλοῖον. Εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας ἀκολουθοῦν ἄλλην μέθοδον, πάντη διαφορετικήν.

Τὸ καλῆτερον ἐργαλεῖον διὰ τὸ φρύξιμον τοῦ καφεῖς εἶναι κυλινδρικὸν τι σκεῦος, τὸ ὁποῖον, ἀδιακόπως περιστρεφόμενον ἄνωθεν τοῦ πυρὸς, δὲν ἀφίνει νὰ καῶσιν παραπολὺ τὰ περιεχόμενα· καφεὶς δὲ κεκαυμένος ἀξίζει πολλὰ ὀλίγον· λαμβάνει δυσάρεστον τινα πικρὰν γεῦσιν, καὶ χάνει τὸ πλείστον μέρος τῆς ἀρωματικῆς ὁσμῆς του. Ὅσον ταχύτερα μετὰ τὸ φρύξιμον μεταχειρίζομεθα τὸν καφεὶς, τόσον εἶναι καλῆτερος.

Ὁ καφεὶς, λαμβανόμενος τὸ πρῶτ' ἢ μεθ' ἄλακα καὶ μὲ ζάχαριν, εἶναι θρεπτικώτατος· μετὰ τὸ γεῦμα χρησιμεύει πρὸς εὐψίαν· πάντοτε ὅμως εἰς ταύτην τὴν περίστασιν πρέπει νὰ πίνωμεν αὐτὸν χωρὶς γάλα, καὶ μ' ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέραν ζάχαριν.

Νεῦρα τινὰ τοῦ ἡμετέρου συστήματος καθιστάνει ζωηρότατα ὁ καφεὶς, καὶ ταχύνει ὅλας αὐτῶν τὰς ἐνεργείας. Ἐχει δὲ μεγάλην ἐπιρροὴν καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, πλὴν εἰσαίσθητον καὶ ἐνεργότερον κάμνων αὐτὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀφαιρῶν πᾶσιν αἰσθησιν κόπου ἢ νυσταγμοῦ. Ἐνισχύει δὲ τὸ ἀνθρώπινον σύστημα καὶ ν' ἀνθίσταται εἰς τὸ ψύχος καὶ εἰς τὴν ὑγρασίαν, καὶ εἶναι ἄριστος διὰ νυκτερινῶν ὁδοιπόρους, καὶ τοὺς κατοίκους ὑγρῶν τόπων. Εἰς δὲ τὰ θερμὰ κλίματα ἀφαίρει τὴν ἐξ ὑπερβολικῆς θερμότητος προερχομένην χἀυωσησιν, καὶ βοηθεῖ τὸν στόμαχον νὰ ἐκπληρῇ τὸ ὑπουργήμα του.

Διὰ τοὺς πληθωρικοὺς ὅμως καὶ τοὺς ῥεπόντας εἰς δυσκαλιότητα ὁ καφεὶς εἶναι ἀνάρμοστος· προσέτι καὶ

διὰ τοὺς εἰς αἰμορροῖδας ὑποκειμένους, ὡς καὶ διὰ τὰς γυναῖκας εἰς τινὰς καταστάσεις τοῦ ἰδίου αὐτῶν συστήματος. Εἶναι δὲ βλαβερὸς καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας πολὺν εὐερέθιστα τὰ αἷματηφόρα ἀγγεῖα, προσφύεστερος ἐν γένει ὢν εἰς τοὺς ἰσχνούς ἢ τοὺς προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν παρ' εἰς τοὺς νέους ἢ τοὺς πολλὰ εὐρώστους.

Εἰς τινὰ πάθη τῶν νεφρῶν καὶ τῆς φύσκης, ὡς π. χ. ὅταν πάσχωσιν ἀπὸ χαλαρότητος καὶ ἄσθένειας αὐτὰ τὰ ὄργανα, ὁ καφεὶς εἶναι χρησιμώτατος· κατὰ δὲ τινὰς συγγραφὰς τὸ δεινότατον πάθος τῆς πέτρας ὀλιγότευσε εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὴν ἐκτεταμένην χρῆσιν τοῦ καφεῖς.

Ἡ ποσότης τοῦ καφεῖς, ἢ κατ' ἔτος ἐξαγομένη ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη ὅπου παράγεται, ἀναβαίνει εἰς 120,000 τόνων. Ὁ μέγας οὗτος ἐμπορικὸς κλάδος ἐγεννήθη ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος. Τὸ ἐν Ἀμστελοδάμῳ φυτὸν, ἐκ τοῦ ὁποῦ, ὡς εἶπαμεν ἀνωτέρω, κατάγονται ὅλα τὰ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας φυτὰ τοῦ καφεῖς, ἐστάλη εἰς τὸν Βοτανικὸν Κήπον τοῦ Ἀμστελοδάμου κατὰ τὸ 1698 ὑπὸ τοῦ Ὁλλανδοῦ κυβερνήτου τῆς ἐν Σουμάτρα Βαταβίας, ὅστις ἐπρομηθεύθη τὸν σπόρον, ἐξ οὗ αὐτὸ ἐβλάστησεν, ἀπὸ τὴν Μόχαν τῆς Ἀραβίας. Ἰδοὺ δὲ ὁποῖα εἶναι κατὰ συνεγγισμὸν ἡ ποσότης τοῦ ἐτησίως ἐξαγομένου καφεῖς ἀπὸ τοὺς διαφόρους τόπους τῆς παραγωγῆς του.—Βραζιλία, 72,000,000 λίτραι Ἀγγλικαί· Κούβα, 64,000,000· Αὔστη, 40,000,000· Ἰαῦα, 32,000,000· Βρετανικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι, 25,000,000· Ὁλλανδικὴ Γουϊάνα, 10,000,000· Πολιτεῖαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, 8,000,000· Γαλλικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι, 4,000,000· Πορτορικόν, 4,000,000· Σουμάτρα, 3,000,000· Κεϋλών, 2,000,000· Βουρβονία, 2,000,000· Μανίλλα, 2,000,000· Μόχα, 1,000,000—τὸ σύνολον, 269,000,000 λίτραι Ἀγγλικαί, ἢ 120,000 τόνοι· ὀκάδες Τουρκικαί, σχεδὸν 98,000,000.

ΘΥΜΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.—Φίλος μου τις, διατρίψας εἰς τὴν Ταπροβάνην, ὑπῆγεν εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου, ὅπου κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εὕρισκετο Ταπροβαναϊκὸς Ἐλέφας. Κατὰ πρῶτον δὲν ἐπεριεργάσθη τὸ ζῷον ἰδιαιτέρως πως τὸν φίλον μου· ἀλλ' ἀφοῦ τὸν ἤκουσεν ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτὸ εἰς τὴν Ταπροβαναϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξε μεγάλῃ χαρᾷ σημεία, περιστρέφον τὴν προσοκίδα, καὶ χαϊδεῦον τὸν νέον αὐτοῦ φίλον μὲ ὄλην τὴν ἀγαλλίασιν ἀνθρώπου, ὅστις, εἰς μακρυνὴν ξενιτείαν εὕρισκόμενος, ἀπαντᾷ ἕνα του συμπατριώτην.

ΤΑ ἔσοδα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς τὸ 1839 ἦσαν 37,217,812 Δίστηλα· τὰ δὲ ἔσοδα 35,661,427.

Τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς τὸ 1839 ἐξετιμῆθησαν 118,359,004 Δίστηλα· τὰ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς 157,609,560.

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΞΕΝΟΣ.

ΤΟΥΣ παλαιωτάτους εκείνους χρόνους, οτε τὰ τεράστια καὶ ὑπὲρ φύσιν ἐπιστεύοντο μὲ δυσκολίαν ὀλιγωτέρων παρὰ τὴν σήμερον, ἐμυθολογήθη ποτὲ, ὅτι ξένος τις, ἀλλόκοτος τὸ φαινόμενον, παρετηρήθη βαδίζων εἰς τὰς ῥύμας μεγαλοπρεποῦς τινὸς πόλεως τῆς ἀνατολῆς, καὶ θεωρῶν μὲ εἰδήμονος περιεργείας ὄμμα τὰ περίξ αὐτοῦ ἀντικείμενα. Διάφοροι τῶν πολιτῶν, συλλεχθέντες ὀλόγυρα, ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔργου του· ἀλλ' εὐθύς κατέλαβον ὅτι δὲν ἔνοιε τὴν γλῶσσαν των, οὐδ' ἐγνώριζε τὰ πλεον κοινὰ ἔθιμα τῆς ἀνθρωπίνης συγκοινωνίας. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, τόσοσιν εἰδήμων καὶ ἀξιωματικῶν ἐφαίνετο, ὥστε οὔτε βάρβαρον οὔτε παράφρονον ἠμποροῦσε τις νὰ τὸν ἐκλάβῃ. Ὅτε δὲ, τέλος πάντων, ἔνοιησεν ἀπὸ σημεία, ὅτι ἤθελαν νὰ μάθωσιν πόθεν ἦλθεν, ὑψώσας τὸν δάκτυλον, ἔδειξε μ' ἐμφασιν μεγάλην τὸν οὐρανὸν· ἐκ τούτου ἐσυμπέραναν οἱ περιστάτες ὅτι εἶναι κἀνεὶς ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν θείας τιμᾶς· ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐνοήσας τί ἐμελετᾶτο, τὰς ἀπέβαλε μὲ φρίκην· γονατίσας δὲ, καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἔδωκε νὰ καταλάβωσιν ὅτι καὶ αὐτὸς λατρεύει τὰς ὑπεράνω δυνάμεις.

Μετὰ καιρὸν τινα, λέγεται, ὁ μυστηριώδης ξένος ἐδέχθη τὴν φιλοξενίαν ἐνὸς τῶν εὐγενῶν τῆς πόλεως, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐβίβλη μ' ἐπιμέλειαν μεγάλην εἰς τὸ νὰ μάθῃ τὴν γλῶσσαν· τόσοσιν δὲ ταχεῖα ἦτον ἡ πρόοδος του, ὥστε εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἠμπορεῖ νὰ συνομιλῇ μὲ ἱκανὴν ἐλευθερίαν. Ὁ εὐγενὴς ξενοδόχος ἀπεφάσισε τὴν ἡμέραν νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν πρώτην εὐκαιρίαν, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειαν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ ξένου· ὅτε δ' ἐφάνερωσε τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, ὁ ξένος τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι ἤθελαν ἀποκριθῆναι εἰς τὰς ἐρωτήσεις του τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Περὶ λύχνων λοιπὸν ἄφας, ἐκβῆκαν ἀμφοτέροι εἰς τὰ ἐξώστεγα τοῦ παλατίου, ὅθεν ἐφαίνετο διαμειζ δλόκληρος ἡ πολυάνθρωπος καὶ πλουσία πόλις. Ἄναρθητα φῶτα ἀπὸ τὰς θορυβώδεις ῥύμας καὶ τὰ λαμπρὰ παλάτια ἀντανεκλῶντο εἰς τὸ σκοτεινὸν πρόσωπον τοῦ ὑπερφάνου ποταμοῦ τῆς· καὶ πλοῖα μεγαλοπρεπῆ, φορτωμένα μὲ πλουσίας πραγματείας ἀπ' ὅλα τὰ γνωστὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἐγέμιζαν ἐνταυτῶ καὶ ἐκαλλώπιζαν τὸν λιμένα. Αὕτη ἦτο πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ φωνὴ τῆς κιθάρας καὶ τοῦ ψαλτηρίου, καὶ ὁ ἤχος τῆς μυλικῆς πέτρας ἠκούοντο ἀδιακόπως, καὶ τεχνῆται παντὸς εἴδους ἦσαν ἐκεῖ, καὶ τὸ φῶς τοῦ λύχνου ἐβλέπετο εἰς πᾶσαν κατοικίαν, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ νυμφίου καὶ ἡ φωνὴ τῆς νύμφης ἠκούοντο ἐκεῖ.

Ὁ ξένος ἐθεώρησεν ὀλίγην ὥραν μὲ προσοχὴν τὴν φεγγυόλον θείαν, καὶ ἠκούσθη τὸ συγχευμένον μουρμούρισμα τῶν διαφόρων συμμιγνυομένων ἤχων. Ἐπειτα, ὑψώσας αἰφνιδίως τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν ἀστερό-

εντα οὐρανὸν, προσήλωσεν αὐτοῖς εἰς τὸν ὠραῖον ἐσπερον, ὅστις ἐκεῖνην τὴν στιγμήν ἐβυθίζετο ὀπισθεν σκοτεινοῦ τινὸς δάσους, τὸ ὁποῖον περιεκύκλω ἐνα τῶν κυριωτέρων ναῶν τῆς πόλεως. 'Μὴ θαυμάζης,' εἶπεν εἰς τὸν ξενοδόχον, 'ὅτι βλέπω μὲ τόσοσιν πόσον τὸν ἀργυροειδῆ ἐκεῖνον ἀστῆρα. Αὐτὸς ἦτον ἡ κατοικία μου· ναί, πρὸ ὀλίγου ἤμην κάτοικος τοῦ γαληνίου ἐκεῖνου πλανήτου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ματαία περιέργεια μ' ἐκίνησε νὰ μακρυνθῶ. Πολλάκις εἶχα θεωρήσειν μὲ θαυμασμόν τὸν λαμπρὸν τοῦτον κόσμον σας, ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα καλλωπίσματα τοῦ στερεώματός μας, καὶ ἡ ἐνθερμος ἐπιθυμία, τὴν ὁποίαν πολλὸν καιρὸν ἠσθάνομην νὰ γνωρίσω τίποτε περὶ τῆς καταστάσεώς του, ἐπληρώθη τέλος πάντων ἀπροσδοκῆτως. Ἐλαβον ἀδειαν καὶ δύναμιν νὰ διαπεράσω τὸ ἄπειρον χάος, καὶ διευθῆνα τὸν δρόμον μου εἰς τὴν μακρυνὴν ταύτην σφαιραν. Ἡ ἀδεια ὅμως αὕτη ἦτο συνωδευμένη μὲ συνθήκην τινα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ τῆς ἐπιχειρήσεως σφοδρὸς πόθος μὲ παρεκίνησε βιαίως νὰ συγκατανεύσω· ἤγγον, ὅτι πρέπει ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ μένω κάτοικος τῆς παραξένου ταύτης γῆς, καὶ νὰ ὑποτέρω ὅλας τὰς μεταβολάς, εἰς ὅσας ὑποκεινται οἱ ἐντόπιοι. Εἶπέ μ' λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ, τὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐξήγησέ μου, πληρότερα παρ' ὅτι ἀκόμη καταλαμβάνω, ὅλα ὅσα βλέπω καὶ ἀκούω ὀλόγυρά μου.'

'Ἐγὼντι, κύριε,' ἀπεκρίθη ὁ ἐκπεπληγμένος εὐγενὴς, 'ἀν καὶ ἀγνοῶ ὅλων διόλου τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα, τὰ προϊόντα καὶ τὰ προνόμια τῆς πατρίδος σας, μὲ φαίνεται ὅμως πρέπον νὰ σὰς συγχαρῶ ὅτι κατενοώθητε εἰς τὸν κόσμον μας· ἐξαιρέτως ἐπειδὴ καὶ, ἀγαθῆ τύχῃ, ἐφέρθητε εἰς τὴν πλουσίαν καὶ τρυφήν ταύτην πόλιν, ὅπου ὑπάρχουν τόσοσιν ἄφθονοι αἱ τῆς ἡδονῆς πηγαί. Βεβαιώθητε δὲ ὅτι θέλω τὸ ἔχειν εἰς χαρὰν καὶ τιμὴν μου, νὰ σὰς δείξω πᾶν ὅ,τι εἶναι ἄξιον τῆς προσοχῆς τοιοῦτου ἐπισήμου περιηγητοῦ.'

Αἱ τέχναι τῆς τρυφῆς καὶ ἡδονῆς, καλῶς ἐγνωσμένοι εἰς τὴν πόλιν ἐκεῖνην, ἐδιδάχθησαν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸν ξένον μας. Ἀμέσως εἰσῆχθη ἀπὸ τὸν εὐγενῆ εἰς τὰ θέατρα καὶ τὰ συμπόσια, τοὺς δημοσίους ἀγῶνας καὶ τὰς πανηγύρεις, καὶ μετ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται κάποιαν κλίσιν εἰς διασκεδάσεις, τὸ νόημα τῶν ὁποίων καταρχὰς δυσκόλως ἠμποροῦσε νὰ καταλάβῃ. Ἡ ἀνάγκη τοῦ ν' ἀποκτήσῃ πλοῦτον ὡς τὸ μόνον μέσον τοῦ ν' ἀπολαμβάνῃ ἡδονὴν, ἦτο τὸ ἐφεξῆς μάθημα, τὸ ὁποῖον ἐπεχείρησαν νὰ τὸν διδάξωσιν· εὐθύς δ' ὅτε κατέλαβε τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἐδέχθη εὐγνωμόνως τὴν προσφορὰν τοῦ φίλου νὰ βάλῃ αὐτὸν εἰς θέσιν, ὅπου ἠμπορεῖ νὰ συσσωρεύῃ πλοῦτη. Εἰς τοῦτο ἤρχισε τὴν ἐπιμελῶς νὰ καταγίνεται, καὶ ἤδη ἐγίνοντο ὀπισθοῦν ἀρεστὰ εἰς αὐτὸν τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ πλανήτου μας, ἀν καὶ παραδόξως διάφερα ἀπὸ τὰ τοῦ ἰδιοῦ του· τὸ ἀκόλουθον ὅμως σύμβαμα τοῦ ἔστρεψε τὴν προσοχὴν εἰς ἄλλον δρόμον. Μετ' ὀλίγας ἐβδομάδας ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν μας, τυχῶν νὰ περιδιαβάξῃ

μίαν ἐσπέραν μετὰ τοῦ φίλου εἰς τὰ προάστεια τῆς πόλεως, ἴδεν εὐρύχωρόν τι περίφραγμα, τὴν χρῆσιν τοῦ ὀποῦ ἀγνοῶν, παρεκάλεσεν ἀμέσως νὰ τὸν τὴν ἐξηγήσωσιν.

'Εἶναι,' ἀπεκρίθη ὁ εὐγενὴς, 'τὸ κοιμητήριον τῆς πόλεως.' 'Δὲν σὰς καταλαμβάνω,' εἶπεν ὁ ξένος. 'Εἶναι ὁ τόπος,' ἐπάνελαβεν ὁ φίλος του, 'ὅπου θάπτομεν τοὺς νεκρούς μας.' 'Νὰ μὲ συμπαθήσετε, κύριε,' ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ὀλίγον τεταραγμένος, 'λάβετε, παρακαλῶ, τὸν κόπον νὰ μοῦ ἐξηγηθῆτε ἀκόμη περισσότερον.' Ὁ εὐγενὴς ἐπάνελαβε τὸ αὐτὸ μὲ λείξει εἰς καθαρῶτα. 'Οὐδὲ τὴν ἡμέραν νὰ εἰσπορῶ νὰ σὰς καταλάβω ἐντελῶς,' εἶπεν ὁ ξένος, 'ἐγὼντε γλωσσῶ ὡσάν νεκρός. Τοῦτο πρέπει νὰ ἀναφέρεται εἰς κάτι, περὶ τοῦ ὁποῖου οὔτε εἰς τὸν κόσμον μας ἔξυρα τίποτε, οὔτε εἰς τὸν ἰδικὸν σας ἤκουσα τὸ παραμικρόν. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ εὐχαριστήσετε τὴν περιέργειάν μου· διότι, ἀν σὰς νοῦ ὀρθὰ, τοῦτο βέβαιον εἶναι πρᾶγμα πολὺ ἀτιμολόγητον ἀφ' ὅλων, εἰς ὅσα ἔως τὴν ἡμέραν διευθύνετε τὴν προσοχήν μου.' 'Καλέ μου φίλε,' ἀπεκρίθη ὁ εὐγενὴς, 'πρέπει βέβαιον νὰ ἴσται νεόφυτος μεταξὺ μας, ἀν ἔχῃς ἀκόμη ἀνάγκην νὰ μάθῃς ὅτι ὅλοι χρεωστοῦμεν, ταχύτερα ἢ ἀργότερα, νὰ πλαγιᾶσωμεν εἰς τὰ φοβερὰ ταῦτα κατοικητήρια. Οὐδ' ἔμπορεῖ τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο κάμνει τὸ ἀνθρώπου τὴν κατάστασιν ὀλιγώτερον ἐπιθυμητήν· διὸ καὶ σπανίως ἀναφέρεται εἰς εὐγενεῖς συναστροφάς· διὰ ταύτην μάλιστα τὴν αἰτίαν, δὲν εἰδοποιήθητε ἔως τὴν ἡμέραν, κύριε, ἀν οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἤλθετε, δὲν ὑποκεινται εἰς παρομοίαν συμφορὰν, σὰς συμβουλεύω νὰ φύγετε ὀπίσω ὅσον τάχιστα· διότι σὰς βεβαίονον ὅτι ἐδῶ νὰ τὴν ἀπορῆγη τις εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ οὔτε κἀν διὰ μίαν ὥραν εἶναι ἀσφαλὴς ἡ ζωὴ σας!' 'Φεῦ!' ἀπεκρίθη ὁ τολμηρὸς ξένος, 'τῆς ἐπιχειρήσεώς μου αἱ συνθήκαι εἶναι τοιαύται, ὥστε νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ δὲν ἔμπορῶ πλέον. Ἄλλ' ἐξηγήσετέ μου, παρακαλῶ, ὀλίγον καθαρώτερα τὴν φύσιν καὶ τὰς συνεπείας τῆς θαυμασίας ταύτης μεταβολῆς, καὶ εἶπετέ με πότε κοινῶς συμβαίνει εἰς τὸν ἀνθρώπον.' Ἐνῶ ὠμίλει τοιοῦτοτρόπως, ἡ φωνὴ του ἔστρεψε, καὶ ὄλον τὸ σῶμα ἐκλονεῖτο· τὸ πρίσσωπόν του ἐγίνε γλωσσῶ ὡς νεκρῶ.

Ὁ δὲ σύντροφος αὐτοῦ, δυσάρεστον εὐρίσκων τὴν σοβαρὰν ταύτην συνομιλίαν, εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ τὸν στείλῃ εἰς τοὺς ἱερεῖς διὰ νὰ μάθῃ περισσότερα, καθότι δὲν ἄνῃεν εἰς αὐτὸν νὰ συνομιλῇ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. 'Τί!' εἶπεν ὁ ξένος, 'λοιπὸν δὲν σὰς ἐκατάλαβα. Μόνον οἱ ἱερεῖς ἀποθνήσκουν; δὲν ἀποθνήσκετε καὶ σεῖς;' Ὁ φίλος, χωρὶς ν' ἀποκριθῆ, τὸν ἐχειραγωγῆσε βιαστικὰ εἰς ἐν' ἀπὸ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς, καὶ παρέδωκεν αὐτὸν ἀσμένως εἰς τῶν ἱερέων τὰς διδασκαλίας.

Ἡ φανερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ξένου ἐκπληξις, ὅτε κατὰ πρῶτον ἔλαβε τὴν λυπηρὰν περὶ θανάτου εἰδήσιν, ἦτον οὐτιδανὴ ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασεν, ὅτε τῶν ἱερέων

αἱ συνομιλίας ἔδωκαν εἰς αὐτὸν ἰδέας τινὰς περὶ ἀθανασίας ψυχῆς, καὶ ἀτελευτήτου εὐδαιμονίας ἢ κακόδαιμονίας εἰς μέλλουσαν κατάστασιν. Αὕτη ὅμως τοῦ πνευματοῦ του ἡ ἀγωνία μετετρέπη εἰς χαρὰν ὑπερβολικὴν, ἀφοῦ ἔμαθεν ἔτι, μὲ τὴν ἐκτέλεσιν συνθηκῶν τινῶν, τῆς εὐδαιμονίας ἢ καταστάσεως ἡδύνατο νὰ ἐξασφαλίσθῃ. Ἡ δὲ προθυμία του νὰ μάθῃ τὴν φύσιν τῶν συνθηκῶν τούτων ἦτο τοιαύτη, ὥστε διήγειρε τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν καταρρόνησιν τῶν ἱερῶν αὐτοῦ διδασκάλων. Τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ εὐχαριστηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὰς ὁποίας εἶχε λάβειν διδασκαλίας, καὶ ν' ἀφήσῃ τὰ ἐπίλοιπα διὰ τὴν αἴριον. 'Πῶς!' ἐφώνασεν ὁ νεόφυτος, 'δὲν λέγετε ὅτι ὁ θάνατος ἔμπορεῖ νὰ ἔλθῃ ὅποιαδήποτε ὥραν; δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἔλθῃ τὴν ὥραν ταύτην; τί δὲ, ἀν ἤρχετο πρὶν τελειώσω τὰς συνθήκας ταύτας; ὦ! μὴ κρύπτετε τὴν ἐξαιρέτην ταύτην γινῶσιν ἀπ' ἐμὲ οὐδεμίαν στιγμήν!' Οἱ ἱερεῖς, ἔτοιμοι νὰ γελᾶσσι διὰ τὴν ἀπλότητά του, ἐξήγησαν τότε τὴν θεολογίαν εἰς τὸν προσεκτικὸν ἀκροατήν.

Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν χαρὰν ὅσην ἐδοκίμασεν, ἀφοῦ κατέλαβεν ὅτι γενικῶς εἶναι καὶ τετηνὸν καὶ εὐκόλον νὰ ἐπιτελέσῃ τις τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας, καὶ ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ παρακολουθούσαι δυσκολίαι ἤθελαν παύσειν ὁμοῦ μὲ τὴν ὀλιγοχρόνιον ἐπίγῃς ὑπαρξίν. 'Ἄν λοιπὸν σὰς καταλαμβάνω ὀρθὰ,' εἶπεν εἰς τοὺς διδασκάλους του, 'ἡ μεταβολὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν καλεῖτε θάνατον, καὶ ἠτις φαίνεται κατ' ἑαυτὴν παραδόξως φοβερά, εἶναι εἰς ἄκρον ἐπιθυμητὴ καὶ μακαρία. Ὅποια χάρις εἶναι αὕτη ἢ δοθεῖσα εἰς ἐμὲ, ὅτι ἐστάθη νὰ κατοικήσω εἰς πλανήτην, ὅπου δύναμαι ν' ἀποθάνω!'

Οἱ ἱερεῖς ἐθεώρησαν πάλιν ἀλλήλους μειδιῶντες· ἀλλ' ὁ περίγελως αὐτῶν δὲν ἐπροξένησε κἀνὲν ἀποτέλεσμα εἰς τὸν ἐκστατικὸν μαθητήν. 'Ὅτε δὲ κατεπράυνεν ἡ πρώτη του χαρὰ, ἤρχισε νὰ σκέπτεται μὲ πλειοτέραν ἀνησυχίαν περὶ τοῦ καιροῦ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἤδη χάσειν ἀφοῦ κατενοώθη εἰς τὸν κόσμον μας.

'Φεῦ! πῶς ἐπέρασα τὸν καιρὸν μου;' ἐφώνασεν. 'Ὁ χρυσὸς οὗτος, τὸν ὁποῖον ἐσύναξα, εἶπετέ με, αἰδουσιμῶτατοι, θέλει τάχα μὲ χρησιμεύσειν εἰς τίποτε, ἀφοῦ περάσωσιν οἱ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα οὔτοι χρόνοι, τοὺς ὁποῖους λέγετε ὅτι ἐνδέχεται ἴσως νὰ παρεπιδημήσω εἰς τὸν πλανήτην σας;' 'Ὅχι,' ἀπεκρίθη εἰς τῶν ἱερέων, 'ἀλλὰ βέβαιον θέλεις εὐρεῖν αὐτὸν χρησιμώτατον ἐνόσω διαμένεις ἐνταῦθα.' 'Ὀλιγώτατος ἐξ αὐτοῦ ἀρκεῖ,' ἀπεκρίθη. 'διότι στοχασθῆτε πόσον ταχέως ἡ περίοδος αὕτη θέλει τελειώσειν. Τί διαφέρει ὁποῖα καὶ ἂν ἦναι ἡ κατάστασίς μου διὰ τόσοσιν ὀλίγον καιρὸν; Ἄπὸ τοῦ νῦν θέλω δώσειν τὴν προσοχήν μου εἰς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα πράγματα, περὶ τῶν ὁποίων τόσοσιν φιλικῶς μὲ εἰδοποιήσατε.'

Ἐκτοτε, διηγοῦνται, ἀφιερῶθη ὁ ξένος ὅλων διόλου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνθηκῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐπληροφορήθη ὅτι κρέμεται ἡ μέλλουσα του εὐδαιμονία· ἀλλὰ,

τοῦτο πράξας, ἀπήντησεν ἀντίστασιν διόλου ἀπροσδοκῆτον, καὶ τὸ αἷτιον τῆς ὁποίας νὰ καταλάβῃ δὲν ἠδύνατο. Ἀσφισσάσας τὸ κυριώτερον τῆς προσοχῆς αὐτοῦ εἰς τὰ κυριώτερα συμφέροντα, διήγειρε τὴν ἐκπληξιν, τὴν περιφρόνησιν, καὶ τὴν ἔχθραν τῶν πλειοτέρων κατοίκων τῆς πόλεως, ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε σπανίως ἀνέφεραν τὸ ὄνομά του χωρὶς ὄρον τινὰ ὀνειδισμῶν, ὁ ὁποῖος μετεφράσθη κατὰ διαφόρους τρόπους εἰς ὅλας τὰς νεωτέρας γλώσσας. Τοῦ ξένου ἡ ἀπορία καὶ ὁ θαυμασμὸς διὰ τοῦτο, ὡς καὶ διότι ἐφαινότο οἱ συμπολίται αὐτοῦ τόσον ἀμέριμοι περὶ τῶν ἰδίων συμφερόντων, ἥσαν καθυπερβολῆν μεγάλα. 'Πᾶς', ἔλεγεν, 'εἶναι δυνατὸν, ἄνθρωποι, μέλλοντες νὰ ὑπάρχωσιν αἰωνίως, νὰ φροντίζωσι μόνον διὰ τὰς χρεῖας καὶ ἡδονὰς τῆς ὀλιγοχροῦν ταύτης ζωῆς;'. Τοῦτο ἀλλέως νὰ ἐξηγήσῃ δὲν ἠμπορεῖ, πλὴν ὑποθέτων αὐτοῦ παραπρονοῦντας ὥστε, καὶ ἀντὶ νὰ μνησικακῇ διὰ τὴν ὁποίαν συχνὰ ἐλάμβανεν ἄγροικον μεταχειρίσιν, ἔτρεφε πρὸς αὐτοῦς αἰσθήματα τὰ πλέον φιλόστοργα καὶ συμπαιθητικά.

Ἄν ποτε ὑπὸ πειρασμοῦ κινούμενος παρέβαινε κάμμιαν τῶν συνθηκῶν τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας, ἐθρήνηει τὴν μανίαν του πικρότατα· εἰς ὅλας δὲ τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν ἀπ' ἄλλους παρακινήσεις νὰ πράξῃ τίποτε ἀσυμβίβαστον μετὰ τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ συμφέροντα, εἶδεν μίαν μόνον ἀπόκρισιν. 'Ὤ', ἔφώναξεν, 'ἔχω ν' ἀποθάνω! ἔχω ν' ἀποθάνω!'

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΡΧΙΩΝ.

ΝΟΜΙΖΕΤΑΙ ἄρκετὰ γενικῶς ὅτι τὸ ὑπερβολικὸν πάθος τῆς ἐξουσίας, ἢ ἡ σπουδαρχία, εἶναι ἴδιον τῶν γενναίων καὶ μεγαλοψύχων. Πλὴν εἰς ἐμὲ φαίνεται ἐξ ἐναντίας ὅτι χαρακτηρίζει σχεδὸν πάντοτε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔχουν κάμμιαν ἀληθινὴν μεγαλοψυχίαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ καρδιά δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ κἀνεὸς γενναίου αἰσθήματος. Τὰ πλέον ταπεινὰ ἀνδράποδα, τὰ πλέον ἀγενῆ ὑποστηρίγματα τῆς τυραννίας, εἶναι καθ' αὐτὸ ἐκεῖνοι, οἵτινες ζητοῦν μετὰ τὴν πλέον ἐνθερμον ἐπιθυμίαν τὰς περιστάσεις τοῦ νὰ ὑψωθῶσιν ὑπερᾶνω τῶν ἴσων, ἢ καὶ ἀνωτέρων ἐαυτῶν εἰς τὰ προτερήματα καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν. Οἷτοι εἶναι καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι μετὰ τὴν πλέον μεγάλην ἀναίδειαν καὶ ἀπανθρωπίαν τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν, ὅσον καὶ ἂν ἦναι προσωρινὴ ἢ μικρά. Ἐὰν ὁ μονάρχης ἦναι τις φυσικῶς ἀπὸ τὴν χίμαιραν τῆς ἀπολύτου δυνάμεως, ἢ κἀνεὶς ἄρπακτῆρ, τὸν ὁποῖον σπάνιὰ τινὰ προσωπικὰ προτερήματα καὶ συνδρομὴ περιστάσεων ἐπι σπανιωτέρων ἔθεσαν εἰς τὴν ὑπερτάτην τάξιν, βλέπεις ὅλους τοὺς κατωτέρους φιλοδόξους σπεύδοντας, συκινουμένους πανταχόθεν, διὰ νὰ ἐξάψωσι καὶ νὰ χορτάσωσι τὴν βασανίζουσαν αὐτὸν δίψαν τοῦ δεσποτισμοῦ, ἀμιλλωμένους ποῖος νὰ πωλήσῃ εἰς αὐτὸν τὰ πλέον ἱερά δικαίωματα τῶν ὑπὸ τῶν, προσφέροντας εἰς αὐτὸν θυσίαν τὰς πλέον πολυτίμους ἀσφαλείας τῶν, διὰ νὰ ἀπολαύσωσιν εἰς ἀμοιβὴν

τῆς ἀνδραποδώδους ἀφοσιώσεώς των μερίδα τινὰ τοῦ χρυσοῦ τοῦ βιαίως ἀφαιρουμένου ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους ἢ ἀπὸ τὰ ξένα ἔθνη, μέθεξιν τινὰ τῆς ἀχαλινώτου ταύτης καὶ ἀπεριορίστου ἐξουσίας. Ἴδε, τέλος πάντων, εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς καταστάσεις, τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο πλῆθος τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίας μεταχειριζομένων τὴν συκοφαντίαν, τὸ ψεῦδος, τὴν διαβολὴν, τὴν ραδιουργίαν, τὴν χαμερπῆ κολακείαν, καὶ ὅλα τὰ αἰσχρότερα μέσα, διὰ νὰ ὑποσκελίσωσιν ἀλλήλους, διὰ νὰ ἀναβῶσιν εἰς θέσεις, εἰς τιμὰς, εἰς ἀξιώματα. Ἐρώτησε τώρα τὸν ἑαυτόν σου ἂν οἱ μὲ τοιοῦτους τρόπους πλησιάζοντες τὸν ὑπερτάτον διανομῆα τῶν δοκούτων τούτων ἀγαθῶν ἦναι ἱκανοὶ νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς αὐτὸν εὐγενεῖς ἢ γενναίους στοχασμούς· ἂν αὐτὸς οὔτος ἐμπορῇ νὰ συλλάβῃ τοιοῦτους στοχασμούς, ὅταν εἰς πᾶσαν στιγμὴν αἰσθάνεται τὴν χρεῖαν τοῦ νὰ περιστοιχίζεται ἀπὸ τοιοῦτους βοηθοῦς. Ἄς συμπεράνωμεν λοιπὸν ὅτι ἡ ἄμετρος ἐπιθυμία τῆς ἐξουσίας, καὶ ὅλα ἡ πράξεις ἢ οἱ προσδιορισμοὶ οἱ ἐκ ταύτης γεννώμενοι, εἶναι ἀκόμη χειρότερα παρὰ τὸν ὑπερβολικὸν ἔρωτα τοῦ πλοῦτος, τὸ δεῖγμα τῆς πλέον στενῆς προσωπικότητος, τὸ δεῖγμα ἐνὸς ἐγωῦσμοῦ, ὅστις τείνει ἀκαταπαύστως εἰς τὸ νὰ σβῆσῃ ὅλα τὰ πατριωτικά, τὰ τίμια, καὶ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα.—BAMBAΣ.

Η ΡΩΣΣΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.

ΑΔΥΝΑΤΟΝ εἶναι νὰ παρατηρήσῃ τις γεωγραφικὸν πῖνακα τοῦ κόσμου, καὶ νὰ μὴ θαυμάσῃ τὸ μέγεθος τῆς Ρωσσιτικῆς αὐτοκρατορίας. Κατέχει τὸ ἐννατημῆριον τῆς οἰκουμένης, καὶ ὑπερβαίνει πολὺ κατὰ τὴν ἔκτασιν τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, ὅτε ἡ κυριότης αὐτῆς ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου εἰς τὴν Βρετανίαν. Ἡ μετὰ τὴν Κίνας καὶ Ῥωσσίας ὀροσεικὴ γραμμὴ ὑπερβαίνει τρισεχίλια μίλια κατὰ τὸ μήκος, οὕσα δηλ. ἰσομήκης μετὰ γραμμὴν συρμένην ἀπὸ τὴν βοιωτικὴν ἄκρην τῆς Πορτογαλλίας εἰς τὴν βορειανατολικὴν ἄκρην τῆς Εὐρώπης, περὶ τὰ ἑξακόσια δὲ μίλια μακροτέρα γραμμῆς συρμένης ἀπὸ τὴν μεσημβρινωτάτην ἄκρην τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ. Μετὰ τὴν Ῥωσσίαν παραβαλλομένη ἡ Μεγάλῃ Βρετανία ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς περιοχῆς, κατανατὰ πολὺ ἀσήμαντος, καθότι τὸ μέγιστον αὐτῆς μήκος δὲν ὑπερβαίνει 600 μίλια, τὸ δὲ μέγιστον πλάτος μόνον 320. Ἀλλὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς Βαλτικῆς Ῥίγαν ἕως εἰς τὸν ἐν Καμσάτκῃ λιμένα τοῦ Πέτροῦ καὶ Παύλου εἶναι ὑπὲρ τὰς 11,500 μίλια· εἰς δὲ τὸ Ῥωσσικὸν Ταχυδρομικὸν Κατάστιχον εὐρίσκειται σειρὰ τις δρόμου διὰ σταθμῶν σημειωμένη, φθάνουσα εἰς 8134 μίλια. Ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν Πετρούπολιν εἰς τὴν Καμσάτκαν ἀπαιτεῖ ἑκατὸν ἡμέρας διὰ νὰ τελειώσῃ τὴν ὁδοποιρίαν· καὶ μολονότι κατὰ τὸ ἔσχατον μέρος προχωρεῖ μετὰ βραδύτητα, τὰς πρώτας ὅμως τεσσαράκοντα ἡμέρας ὁδεύει συνήθως ἑκατὸν ἐξήκοντα μίλια καθῆμέραν.

'Ἄλλ' ἡ δύναμις οἰκουδῆποτε κράτους δὲν εἶναι ποτε ἀνάλογος μετὰ τὴν ἔκτασιν ἀπλῶς αὐτοῦ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ῥωσσιτικῆς αὐτοκρατορίας τὸ 1836 ἀνέβαινε εἰς 61,000,000, ἢ περίπου ἐν πεντηκοστημῆριον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· πλὴν συνίσταται ἀπὸ διάφορα γένη, ἐξ ὧν τινὰ μὲν εὐρίσκονται εἰς νομαδικὴν ἐπι καταστάσιν, καὶ περιπλανῶνται μετὰ τὰ ἐαυτῶν ποίμνια εἰς τὰς ἀπέειρους πεδιάδας ἢ στέππας τῆς Ἀσιατικῆς Ῥωσσίας, ἄλλα δὲ πορίζονται τὰ πρὸς ζωὴν μόνον διὰ τῆς ἀλιευτικῆς καὶ θηρευτικῆς. Αἱ πεδιάδες ἔχουν τοὺς διαφόρους τῆς καρποφορίας βαθμοὺς τοὺς συνήθως εὐρισκόμενους εἰς τόσον ἐκτεταμένην περιοχὴν, πολλοῦ μὲν οὔσαι παχύταται, ἀλλοῦ δὲ ὀλιγώτερον εὐφοροί, καὶ εἰς τινὰ μέρη παντάπασιν ἄγονοι. Μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Ὀβη καὶ τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ ἐπικρατοῦν ἄπειρα ἔλη καὶ βαλτωδῆ δάση. Ἡ ἐπαρχία τῆς Τοβόλσκης, ἂν καὶ χιλίων μιλίων τὸ πλάτος, περιέχει μόλις 500000 κατοίκων· εἰς δὲ τὴν βορειανατολικὴν ἄκρην τῆς Ῥωσσιτικῆς Αὐτοκρατορίας ὁ μέγας πεζοδρόμος Ἀγγλὸς Κοχράνης περιῆλθε τετρακόσια μίλια χωρὶς ὑ' ἀπαντήσῃ ἐν ἄτομον, καὶ εἰς τὸ διάστημα χιλίων μιλίων ἴδε μίαν μόνον κατοικίαν. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἣτις εἶναι τριπλασία τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ ἰσομεγέθης μ' ὀλόκληρον τὸ Αὐστριακὸν κράτος, μόλις συμποσοῦται ὁ πληθυσμὸς εἰς ἕνα πρὸς ἕνα τὸν τετραγωνικὸν μίλιον. Τὸ μόνον σχεδὸν ἀνεπαυτῆριον, τὸ ὁποῖον ὁ ὁδοιπόρος εὐρίσκει εἰς τὰς μισοξένους χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Σιβηρίας, εἶναι ποταποὶ τινες οἰκίσκοι ἀπὸ στελέχη, ὑπὸ τῶν δημοσίων ἀρχῶν οἰκοδομημένοι εἰς κάθε εἰκοσιπέντε μίλια. Εἶναι δὲ ἀκατοικητοί, δώδεκα περίπου τετραγωνικῶν ποδῶν, χωρὶς παράθυρα, πρὸς σκέπην μόνον χρησιμεύοντες. Αὕτη ὁμοίως εἶναι ἡ ἀσχημοτέρη εἰκὼν τῆς Ῥωσσιτικῆς αὐτοκρατορίας, ἀληθεύουσα μόνον ὡς πρὸς τὰ βόρεια μέρη της. Ἀπὸ 38^{ου} ἕως 78^{ου} ἐκτεινομένη, παριστάνει πᾶσαν ποικιλίαν κλίματος, τὸ θερπνότατον τῆς νοτίου Εὐρώπης, ὡς καὶ τὸ δριμύτατον τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου. Τῶν κεντρικῶν καὶ νοτίων μερῶν αἱ ἐπαρχίαι εἶναι ὀλίγον κατοκημένα, μολονότι τὸ χῶμα καὶ τὸ κλίμα εἶναι προσφέεστατα εἰς τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ· ἀλλ' εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας τῆς Ῥωσσίας ὑπάρχει ὀλιγώτερον ἐθνικὸν φρόνημα παρ' εἰς τὰς βορείους, ἕωσον νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀμφισβητούμενην χώραν τῆς Γεωργίας καὶ Κιρκασσίας, ὅπου γίνεται ἀκόμη ἀντίστασις ἐνοπλος εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥωσσίας. Ἡ μετατροπὴ ὅμως τῶν ὑπὸ τὸ Ῥωσσικὸν κράτος διαφόρων λαῶν εἰς Ῥωσσικὰ ἔθνη καὶ φρονήματα προχωρεῖ ὅσον ταχέως ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ. Κατὰ τὸ μέσον καὶ τὸν νότον, ἀντὶ τῶν παγεῶν ὀμιχλῶν, αἰτίνες ἐπικαλύπτουσι τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ, καὶ ἀντὶ κλίματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὴν γεωργίαν διώκει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοὺς ποταμούς καὶ τὰ δάση πρὸς ζήτησιν τροφῆς, εὐρίσκομεν τὰ φυτὰ τῶν τροπικῶν καὶ τὰ ἐκλεκτότερα προϊόντα τῆς

ἐκράτου ζώνης. Ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τοῦ Ταναΐδος (Don) βλαστάνει αὐτόματον τὸ τῆς ἀμπέλου κλῆμα, καὶ προσπαθήσεις γίνονται τώρα πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ζαχαροκαλάμου καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ. Μεταξὺ 49^{ου} καὶ 51^{ου} πλάτους, εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Κοζάκων τῆς Σιβηρίας κατεχομένην χώραν, πέπονες καὶ τὸ καπνόχορτον ἀναφύονται ἀκαλλιέργητα. Ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τοῦ Ἰρτισσοῦ ἢ Φερινῆ τροφῆ, κατὰ τὸν προειρημένον Κοχράνην, συνίστατο ἀπὸ ἄρτον μετὰ ὠραίους πέπονας καὶ σικίλους (ἀγγούρια). 'Οὐδαμῶς τοῦ κόσμου', λέγει αὐτός, 'προσφέρονται μεγαλύτεραι ἢ βεβαιότεραι ὠφέλεια εἰς τὸν γεωργὸν παρ' ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ τούτου, ὅπου τὸ χῶμα εἶναι παχύ τι μελάγγειον' σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ τῆς Σιβηρίας, χώρας θεωρουμένης ὡς παροιμιωδῶς μισοξένου, καθὼς καὶ τῶν ὄντι εἶναι εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς.

Πολλὰ τῶν ὠραιότερων ἐπαρχιῶν τῆς νοτίου Ῥωσσίας ἦσαν σχεδὸν ὅλας ἀκαλλιέργητοι περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἡ αὐτοκρατορία ὅμως Αἰκατερίνα, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀνάβασιν, προσεκάλεσε ξένους ἀποίκους διὰ νὰ κατοικίσωσιν αὐτάς, καὶ 10,000 Γερμανῶν, Ἑλβετῶν, Γάλλων, καὶ Σουηδῶν ἐτέθησαν εἰς πλέον παρ' ἑκατὸν κώμας, κειμένας ὡς ἐπιτοπλεῖστον μετὰ τὸ Βόλγα καὶ τοῦ Ταναΐδος. Αἱ κώμαι αὗται φαίνονται πολὺ εὐδαίμονες, καὶ ταχέως αὐξάνουσαν κατὰ τὸν πληθυσμὸν· οἱ τοκετοὶ πρὸς τὰς ἀποβιώσεις εἶναι ὡς τρία πρὸς ἕνα. Καὶ ἀλλαχοῦ εὐρίσκονται πολλαὶ ἄλλαι ἀποικίαι ξένων, μάλιστα Γερμανῶν· ἐνθαρρύνονται δὲ διὰ τῆς ἀτελείας οἱ οἰκισταί. Ἡ ἀγεωργητος εἰσέτι χώρα εἶναι μεγίστης ἐκτάσεως. Περιγητῆς Ἀγγλὸς, ὅστις περιῆλθε διάφορα μέρη τῆς Ῥωσσιτικῆς αὐτοκρατορίας τὸ 1826, ἀναφέρει ἐκτεταμένας περιοχὰς εἰς τὴν γειτονίαν τοῦ Ταγαρρόγου, ἐπὶ τῆς Μαιώτιδος Λίμνης, ἐχούσας εὐφορώτατον χῶμα, καὶ ἀρμοδίως εἰς παραγωγὴν οἰκουδῆποτε ἢ καὶ παντὸς πράγματος· ἀλλ' ὁ πληθυσμὸς ἦτον ὀλίγος, καὶ οὐχὶ ἀρκετὸς πρὸς καλλιέργειαν τῆς γῆς. Εἰς τὴν ὠραίαν ταύτην χώραν διέβη πολλοὺς τόπους ἐξήκοντα μιλίων ἔρημον ἔχοντας.

Ἐκ τῶν προηγουμένων ἐμποροῦμεν μικρὰν τινὰ ἰδέαν νὰ σχηματίσωμεν τῶν πολυποικίλων περιστάσεων, καθ' ἃς ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος εἰς χώρας τόσον διαφόρους, ὅσον αἱ εἰς τὴν Ῥωσσικὴν αὐτοκρατορίαν περιλαμβανόμεναι. Εἰς ἕνα μέρος εἶναι τροπικῶς χαρακτῆρος τὰ φυτὰ· ἀλλαχοῦ (παρὰ τὸν Παγωμένον Ὠκεανὸν) μετὰ βίας τρέφουν οἱ κάτοικοι ζευγὸς ἀγελάδων· ζηρόχορτον φέρεται δι' αὐτὰς ἀπὸ τόπους ὀδοῦκοντα μίλια μακρὰν. Ἴπποι φθάνουσι μὲν κάποτε εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ἀλλὰ διαμείνουσι ὀλίγας μόνον ἡμέρας, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων τρέφονται ἀπὸ τὰς κορυφὰς καὶ τὸν φλοιὸν θάμνων, ἢ ἀπὸ βρύον. Εἰς τὴν γεωργικὴν, εὐρίσκουμεν διάφορα μέσα ἐνεργούμενα κατὰ διαφόρους τόπους πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ. Λάβε, παραδείγματος χάριν, τὴν χρῆσιν ζωϊκῆς δυνάμεως· ἐνῷ πρὸς νότον

τῆς Τοβόλσκης σύρονται ὑφ' ἵππων οἱ χαμουλλοὶ, πρὸς βορρᾶν τοῦ τόπου αὐτοῦ μεταχειρίζονται μόνον ταρανδούς ἢ σκύλους. Εἰς τὴν Κριμέαν χρησιμεύει ἡ δὴ οὐ βόυους ἔχουσα κάμηλος. Εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ταγαρόρου ἔμπορεῖ τις νᾶ ἶδη τὸ ἄροτρον ὑπὸ δέκα βωῶν συρόμενον, ὁμοιοχρωμάτων καὶ σχεδὸν ἰσομεγεθῶν μ' ἐλέφαντας. Εἰς ἄλλα μέρη, βόες ἀπὸ τὰς στέππας τοῦ Βόλγα, τοῦ Τανάιδος, καὶ τοῦ Καυκάσου χρησιμεύουν εἰς τὸ μεταφέρειν πραγματείας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰς τὸ γεωργεῖν. Ὁ χειμῶν, ὅστις κατὰ τινὰς ἐπαρχίας εἶναι καιρὸς ἀδρανείας καὶ ἀναπαύσεως, εἶναι εἰς ἄλλας ἐποχὴ ἐνεργείας, θορύβου, καὶ ζωνρότητας. Οἱ τροχοὶ ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὰ ὄχηματα, αἱ δὲ πραγματεῖαι μεταφέρονται μὲ παράδοξον εὐκολίαν ἐπὶ τῆς κρυσταλλωμένης ἐπιφανείας τῆς χιόνος. Τὸν καιρὸν τοῦτον τὰ ἀγώγια εἶναι πολὺ εὐθηνότερα παρ' εἰς ἄλλας περιόδους τοῦ ἐνιαυτοῦ. Τοιαῦται ἐκπληκτικαὶ διαφοραὶ δὲν ὑπάρχουν εἰς χώρας ὀλιγώτερον ἐκτεταμένους· ἀλλ' ἀποχρῶσα περιγραφή τῶν κυριωτέρων ποιικιλιῶν, ὅσαι κατὰ τὴν Ῥωσσίαν ὑπάρχουν εἰς τὰς βιωτικὰς τέχνας, ἤθελεν ἐκταθῆναι εἰς πολλὰ διεξοδικὰ ἀρθρα.

Μόλις εὐρίσκειται εἰς ὅποιονδήποτε μέρος τῆς Ῥωσσίας ἢ τῆς ἐργασίας συγκέντρωσις καὶ ἡ τῆς ζωικῆς καὶ μηχανικῆς δυνάμεως ἐκτεταμένη ἐφαρμογὴ, ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Εἰς πολλὰς ἐπαρχίας αἱ κωμοπόλεις εἶναι ὀλίγαι, καὶ δύσκολος ἡ μεταξύ αὐτῶν συγκοινωνία. Ἐμπορίον ἐνεργεῖται ὀλίγον ἢ καὶ οὐδὲν, καὶ τὰ ἐργόχειρα τοῦ ἀπλουστάτου εἶδους εὐρίσκονται εἰς τὴν νηπιότητά των. Ἀλλὰ τὰ προϊόντα ὅλα ὁμοῦ τῆς βιομηχανίας ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων λαοῦ εἶναι κατὰ φυσικὸν λόγον πάμπολλα.

Τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς Ῥωσσίας πρωτίστη καθεδρὰ εἶναι ἡ Πετρούπολις, (τὴν ὁποίαν περιεγράφωμεν εἰς τὸν 33 ἀριθμὸν τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 135 Τόμ. γ'.) τοῦ δ' ἐσωτερικοῦ ἡ Μόσχα. Τῆς πρώτης λιμῆν κυρίως εἶναι ἡ Στεφανούπολις, Cronstadt, ἂν καὶ τριάκοντα ἕν μίλιον ἀπέχουσα, ἥτις εἶναι καὶ ὁ μέγας ναύσταθμος τοῦ εἰς τὴν Βαλτικὴν Ῥωστικοῦ στόλου. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τοῦ Νεῦα ὕδατα, παρὰ τὸν ὁποῖον κεῖται ἡ Πετρούπολις, δὲν ἔχουν ἀρκετὸν βάθος ὥστε νὰ δέχονται μεγάλα πλοῖα, διὰ τοῦτο ἀποβιβάζονται εἰς τὴν Στεφανούπολιν τὰ φορτία των, καὶ μετακομίζονται διὰ λέμβων εἰς τὴν μητρόπολιν. Ἡ Στεφανούπολις εἶναι ὠκεοδημημένη ἐπὶ νήσου, ἥτις ἔχει ἐπτὰ μιλίων μῆκος, ἐνδὸς δὲ πλάτος τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος ὑπερασπίζει φρούριον ὠκεοδημημένον ἐπὶ ἀντικρυνὸς τινὸς λόφου. Ἐνταῦθα ὑπάρχουν ἐκτεταμένοι ναύσταθμοὶ καὶ νεώρια, μὲ ἀποθήκας καὶ ὅλα τὰ μεγάλα καταστήματα, ὅσα χρειάζονται πρὸς ἐπισκευὴν καὶ παρασκευὴν στόλου, ὁμοῦ καὶ χωνευτήρια κανονίων, σχολιῶν ἐργοστάσια, κτλ. Τὴν Στεφανούπολιν ἐθεμελίωσεν ὁ Μέγας Πέτρος. Πρῶτον πλοῖον ἐμπορικὸν ἐφάνη εἰς τὸν Νεῦαν ἐν ἓκ τῆς Ὀλλανδίας τὸ 1703· περιεποιήθη δὲ

μὲ μεγίστην φιλοξενίαν τὸν πλοίαρχον καὶ τὸ πλήρωμα ὁ Πέτρος. Τὸ 1714 ἐφθασαν δεκαεὶς πλοῖα· τῶρα δὲ εἰσέρχονται κατ' ἔτος ἀπὸ 1300 ἕως 1500 πλοῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἡμισυ εἶναι συνήθως Ἀγγλικά. Ἡ ναυτιλία ὑπάρχει ἑλευθέρᾳ περὶ τὰς 190 ἡμέρας ἐτησίως, ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ Μαΐου ἕως τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου. Ἡ Στεφανούπολις περιέχει πολλὰς καλὰς καλοστρωμένας ὁδοὺς, ἀλλὰ, τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν ἐξαιρουμένων, αἱ οἰκίαι εἶναι ξύλιναι. Τὰ πρότιστα δημόσια οἰκοδομήματα εἶναι τὸ Ναυαρχεῖον, τὸ Ναυτικὸν Νοσοκομεῖον, ἡ Σχολὴ τῶν Πρωατῶν, τὸ Χρηματοστῆριον, τὸ Τελωνεῖον, καὶ οἱ Στρατώνες. Κατὰ τὸ Θέρος ἐπικρατεῖ μεγίστη ζωνρότης· διότι ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡ ἐργασία συσσωρεύεται εἰς ὀλίγων μηνῶν διάστημα· ἀλλ' ὅταν, τοῦ χειμῶνος πλησιάζοντος, ἀναχωρῶσι τὰ ἔσχατα πλοῖα, περίφοβα μὴ κλεισθῶσιν ὑπὸ τοῦ πάγου, ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται, καὶ τὰ πάντα κατανωσὶ νωθρά. Τῆς Στεφανούπολεως ὁ πληθυσμὸς κατὰ τὸ Θέρος συμψοσοῦται εἰς περίπου 40,000, ἐκτὸς στρατιωτῶν, ναυτῶν, καὶ ἄλλων εἰς τὰ νεώρια ἐνασχολουμένων. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι πολυπληθέστεροι ὀποιοῦνδήποτε ἄλλων ξένων.

Ἔπεται ἡ συνέχεια.

ΧΟΡΟΣ ΕἰΣ ΑΝΘΡΑΚΩΡΥΧΕΙΟΝ.

Εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἐξορύσσονται οἱ γαϊάνθρακες, ἐπικρατεῖ συνήθεια, ὅποταν εὐρεθῆναι νέον στρῶμα γαϊάνθρακων, νὰ ἐορτάζωσι διὰ τινος δημοσίου εὐθυμίας τὸ συμβεβηκὸς οἱ κάτοικοι τῆς περιχώρου. Αἱ χαραὶ αὗται εἶναι διαφόρων εἰδῶν· κανόνια ἔκτυροσκοροῦνται, πομπαὶ δημόσιαι σχηματίζονται, κτλ. ἀλλὰ τὸ ἐπόμενο, τὸ ὁποῖον ἐγινε τὴν 6ην Φεβρουαρίου, 1829, εἰς τὸ ἐν Γόσφορθ ἀνθρακωρυχεῖον, εἶναι ἴσως ἰδιαιτέρας μνήμης ἄξιον.

Δύο ἡμισυ ἔτη εἶχαν ἐξοδεύσειν οἱ μεταλλευταὶ τοῦ Γόσφορθ, βόθρον σκάπτοντες διὰ στερεοῦ βράχου ἀποῦ δὲ διέτεμον 160 ὀργυίας, ἐφθασαν τέλος εἰς τοὺς ἀνθρακας. Τοῦτο ἐκρίθη συμβεβηκὸς πολλοῦ λόγου ἄξιον εἰς τὴν περίχωρον, καὶ μεταξύ πολλῶν ἄλλων χαρῶν, αἵτινες ἐγιναν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἦτο καὶ χορὸς, συγκροτηθεὶς εἰς τὸ ἀνθρακωρυχεῖον, περὶ τοὺς 1100 πόδας κάτω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ὁ θάλαμος τοῦ χοροῦ εἶχε τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος L· τὸ πλάτος αὐτοῦ ἦτο 15 ποδῶν, ἡ βᾶσις 22 ποδῶν, τὸ δὲ κατὰ κάθετον ὕψος 48 ποδῶν. Ἡ συντροφία, τὸν ἀριθμὸν 230, ἐξ ὧν 100 περίπου ἦσαν κυρίαι, ἤρχισε νὰ συναθροίζεται εἰς τὸ στόμιον τοῦ ἀνθρακωρυχείου περὶ τὰς ἐννεὰ ἡμισυ Π. Μ., ἐξηκολούθουν δὲ νὰ καταβαίνωσι τὸν λάκκον ἕως εἰς τὴν μίαν ὥραν Μ. Μ. Εὐθὺς ἀποῦ ἐφθασαν εἰς τὸν πυθμὸν τοῦ λάκκου, προέβαιναν ἕκαστος, καὶ ἀπέκοπτε κομμάτιον ἀνθρακος πρὸς μνημόσυνον τῆς ἐπικινδύνου ταύτης ἐκστρατείας, ἔπειτα δ' ἐμβαινεν εἰς τὸν χορὸν. Τὸ ὑπηρετοῦν μουσικὸν τάγμα συνίστατο διόλου ἀπὸ μεταλλευτᾶς.

Ὁ χορὸς διήρκεσεν ἕως τὰς τρεῖς Μ. Μ. ἔπειτα δ' ἤρχισαν νὰ ἀναβαίνωσι τὸν βόθρον, ὑπερυχαριστημένοι μὲ τὴν ὑπόγειον διασκέδασιν.

ΤΑ στοιχεῖα τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου, κατὰ τὸν μέγαν

Ἄγγλον πολιτικὸν Burke, εἶναι ἡ φιλοπονία, ἡ γνώσις ἢ ἡ ἐμπειρία, ἡ χρηστοθήθεια, ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀνδρεία, καὶ ἡ ἐθνικὴ ὁμόνοια.

Ο ΑΓΑΠΩΝ παιδεῖαν, ἀγαπᾷ αἴσθησιν.

ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ ΝΟΥΘΕΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

ΑΚΟΥΣΑΤΕ, παῖδες, παιδεῖαν πατρός, καὶ προσέχετε γνῶναι ἐννοιαν· δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε· υἱὸς γὰρ ἐγενόμην καγῶ πατρί ὑπήκοος, καὶ ἀγαπῶμενος ἐν προσώπῳ μητρός· οἱ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με, Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν· φύλασσε ἐντολὰς, μὴ ἐπιλάθῃ· μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος, μηδὲ ἐγκαταλίπῃς αὐτήν, καὶ ἀνθῆξεται σου· ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε· περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε· τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ· ἵνα δῶ τῇ σῆ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων, στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίση σου. Ἄκουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἐμοὺς λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου· ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκαυ σε, ἐμβιβάζω δέ σε τροχιαῖς ὄρθαις· ἐὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συγκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα· ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιήσεις· ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφῆς, ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σου· ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, μηδὲ ζηλώσης ὁδοὺς παρανόμων· ἐν ᾧ ἂν τόπω στρατοπεδεύσωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἐκκλινὸν δὲ ἀπ' αὐτῶν, καὶ παράλαξον.

Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι, ἂν καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Σολομώντος, ὁ προφητὴναξ Δαβὶδ, ἦτον εἰς ἄκρον πολυασχολος, ἐκτεταμένον βασιλείιον ἔχων νὰ κυβερνᾷ, εὐρίσκει μ' ὅλον τοῦτο καιρὸν νὰ διδάσκῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὰ καθήκοντα τῆς ζωῆς καὶ τὰ δόγματα τῆς θρησκείας. Ἀλλὰ πόσοι σχεδὸν ἀφρόντιδες προφασίζονται ὅτι τάχα δὲν εὐκαιροῦν νὰ διδάσκωσι τὰ Ἰδιά των τέκνα!

Οἱ νεώτεροι χρειάζονται τὰς συμβουλὰς τῶν πρεσβυτέρων· καθότι τούτους μὲν ἐδίδαξε πολλὰ ἐπαφελῆ μαθήματα ἢ πεῖρα· ἐκεῖνοι δὲ μόλις ἐμβίβαν εἰς τὸ πολυκίνδυνον θέατρον τοῦ κόσμου. Πόσον ἀρμόζει λοιπὸν νὰ ὑπακούωσι εἰς τὰς φρονίμους συμβουλὰς τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, ὅτινες εἶναι μᾶλλον προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν σύνεσιν παρ' ὅσον εἶναι αὐτοί.

Ἰδοὺ ἐν ἓκ τῶν πολλῶν ἀξιολόγων μαθημάτων, ὅσα ὁ Δαβὶδ παρέδιδεν εἰς τὸν Σολομῶντα· Ἐκαὶ νῦν, Σαλωμῶν υἱέ, γνῶσι τὸν Θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ δοῦλε αὐτὸν ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ· θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει Κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτὸν, εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΕΩΤΕΡΑΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ.

ΑΚΟΥΣΕΤΕ, τέκνα, παιδεῖαν πατρός, καὶ προσέχετε νὰ μάθετε σύνεσιν· διότι σᾶς δίδω καλὴν διδασκαλίαν· μὴν ἐγκαταλείψετε τοὺς νόμους μου· διότι καὶ ἐγὼ ἐστάθην υἱὸς φίλτατος τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ ἀγαπητὸς τῆς μητρός μου· καὶ μὲ ἐδίδασκε καὶ μὲ ἔλεγε, Ἄς κρατῆ ἡ καρδία σου εἰς τοὺς λόγους μου· φύλαττε τὰς ἐντολὰς μου, καὶ θέλεις ζῆσαι· ἀπόκτησε σοφίαν, ἀπόκτησε σύνεσιν· μὴ λησμονήσῃς αὐτήν, μηδὲ ἐκκλινῆς ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ στόματός μου· μὴν ἐγκαταλείψῃς αὐτήν, καὶ θέλει σε περιφυλάττειν· ἀγάπα αὐτήν, καὶ θέλει σε διατηρεῖν· ἡ σοφία εἶναι τὸ πρότιστον πρᾶγμα· ἀπόκτησε σοφίαν, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀποκτησίαν σου ἀπόκτησε σύνεσιν· ἀνάλαβε αὐτήν, καὶ θέλει σε ὑψώσειν· θέλει σε δοξάσειν, ὅταν ἐναγκαλισθῇς αὐτήν· θέλει ἐπιθέσειν εἰς τὴν κεφαλὴν σου στέφανον χαρίτων· θέλει σε δώσειν διάδημα δόξης. Ἄκουε, υἱέ μου, καὶ δέξου τοὺς λόγους μου, καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς σου θέλουν πληθυνθῆναι· σὲ διδάσκαυ τὴν ὁδὸν τῆς σοφίας· σὲ ἐμβάξω εἰς τρίβους εὐθείας· ὅταν περιπατῆς, τὰ βήματά σου δὲν θέλουν εἰσθαῖ στενοχωρημένα· καὶ ὅταν τρέχῃς, δὲν θέλεις προσκόψειν· δράξε τὴν παιδεῖαν, μὴν ἀφῆσῃς αὐτήν· φύλαττε αὐτήν, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ σου· μὴν ἐμβῆς εἰς τὴν τρίβον τῶν ἀσεβῶν, καὶ μὴν ὑπάγῃς εἰς τὸν δρόμον τῶν παρανόμων· ἀπόφευγε αὐτὸν, μὴ περάσῃς δι' αὐτοῦ, ἐκκλινε ἀπ' αὐτὸν, καὶ διάβα.

καταλείψῃς αὐτὸν, καταλείψει σε εἰς τέλος· Προτρέπει αὐτὸν νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεὸν τοῦ πατρός του. Ἡ θεογνωσία εἶναι ἀξιολογώτερά πάσης ἄλλης γνώσεως, ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, πᾶσῶν ὁμοῦ τῶν ἄλλων γνώσεων. Ἄυτη, εἶπεν ὁ εὐλογητὸς ἡμῶν Κύριος, ἔστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλες Ἰησοῦν Χριστόν. Πῶς δ' ἐμποροῦμεν νὰ γνωρίσωμεν τὸν Θεόν; Ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ ἀστέρες, ὁ οὐρανὸς, καὶ ἡ γῆ, καὶ ἅπαντα, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἢ ὁρατὰ κτίσις, μεταδίδουν εἰς ἡμᾶς πολλὰς περὶ Θεοῦ γνώσεις· ἀλλ' ἡ Γραφή, ἡ θεόδοτος αὐτῆ ἀποκάλυψις, διακηρύνει πρὸ πάντων τὰς τελειότητας καὶ τὴν δόξαν τοῦ Ὑψίστου. Τὰς Γραφὰς πρέπει νὰ ἐρευνῶμεν, ἂν θέλωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ. Ἡ γνώσις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀναγκαιοτάτη, καθότι πῶς δυνάμεθα ν' ἀγαπῶμεν καὶ νὰ λατρεύωμεν

Θεὸν ἄγνωστον; Ἐὰν ζητήσης αὐτὸν, εὐρεθήσεται σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτὸν, καταλείψει σε εἰς τέλος. Διὰ τῶν λόγων τούτων καὶ θαρρύνει καὶ νουθετεῖ. Οἱ ζητοῦντες τὸν Θεὸν εὐρίσκουσιν αὐτὸν· τοὺς δὲ μὴ ζητοῦντας αὐτὸν ἀποβάλλει διαπαντός.

Ὁ Σολομῶν, προθύμως ζητήσας τὸν Κύριον κατὰ τὴν πατρικὴν συμβουλήν, εὐρήκεν αὐτὸν, καὶ μάλιστα ἔλαβε παρ' αὐτοῦ σοφίαν ἀνωτέραν παντὸς ἄλλου εἴτε προγενεστέρου εἴτε μεταγενεστέρου. Τώρα δὲ, καὶ αὐτὸς πατὴρ γενόμενος, προτρέπει τὰ τέκνα του νὰ ζητήσωσι σοφίαν καὶ σύνεσιν ὡς τὸ πρῶτιστον πρᾶγμα. Βέβαια ὁμῶς δὲν ἐννοεῖ φιλῶς τὴν γνῶσιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν· ἡ γνῶσις αὕτη εἶναι μὲν ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν παρόντα κόσμον· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη πρὸς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην. Ἀρχὴ σοφίας, φόβος Κυρίου, εἶπεν ὁ Σολομῶν· μάθησις χωρὶς τὸν φόβον τοῦτον ἀξίζει ὀλιγώτατον· ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει, Ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ εἰδῶ πάντα τὰ μυστήρια, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. Κάμμίαν ἀμοιβὴν εἰς τὸν μέλλοντα κόσμον δὲν ἐπαγγέλλεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ὅσοι ἐπέδωκαν μόνον εἰς τὰς ἀνθρωπίνους γνώσεις, χωρὶς νὰ ἐπιπροσθέσωσι τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον.

Ἄκουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἐμὸς λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἐτη ζωῆς σου. Ποσάκις τελειώνει πρόωρα ὁ βίος διὰ τὰς ἀφροσύνας καὶ μωρίας τῆς νεότητος! Ποσάκις αἱ ἁμαρτίαι τῆς νεότητος περικαλύπτουν μὲ σκοτεινὸν νέφος τὸ γηρατειῶν, καὶ πληροῦσι τὴν ψυχὴν ἀπὸ λυπηρὰς καὶ πικροτάτας ἀναμνήσεις!

Ἄν ἐπιθυμῶμεν εὐδαιμόνως καὶ ὠφελίμως νὰ διαπεράσωμεν τὴν ζωὴν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ περιθάλλωμεν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ὅστις εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ γένη ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων. Ἄν ἐέλωμεν τῶντι νὰ σορισθῶμεν, πρέπει νὰ καθίσωμεν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ ἡμῶν διδασκάλου, καὶ νὰ μάθωμεν παρ' αὐτοῦ, καθότι αὐτὸς εἶναι ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι κεκρυμμένοι ἅπαντες οἱ τῶν γνώσεων θησαυροί. Αὐτὸς δίδει σοφίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ προέρχεται ἡ γνῶσις καὶ ἡ σύνεσις. Ὁ μὲν προσπαθῶν νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἐπωφελεῖς κλάδους τῆς μαθήσεως εἶναι φρονιμώτερος ἄλλων ἀνθρώπων· ὁ δὲ πάντοτε βαδίζων εἰς τὴν ὁδὸν, τὴν ἄγουσαν εἰς δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀθανασίαν καὶ ζωὴν αἰώνιον, εἶναι φρονιμώτερος ὅλων τῶν ἄλλων. Τὸν σκοπὸν τούτου εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ Σολομῶν, ὅτε παρέδιδεν εἰς τὰ τέκνα του τὰς ἀνωτέρω διδασκαλίας.

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ ΣΤΟΛΟΙ.

ΤΑΣ ἀρχὰς τοῦ 1839 ἡ Ἀγγλία εἶχε τρίκροτα καὶ δίκροτα 90· ἡ Γαλλία, 49· ἡ Ῥωσσία, 50· αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, 15. Φρεγάτας δὲ ἡ μὲν Ἀγγλία εἶχεν 93, ἡ Γαλλία 60, ἡ Ῥωσσία 25,

καὶ αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς 35. Κεφάλαιον.—Ἀγγλία, 183· Γαλλία, 109· Ῥωσσία, 75· Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, 50. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους περιλαμβάνονται καὶ τὰ ναυπηγούμενα πλοῖα.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἐναυπηγήθη τρίκροτον, 3000 τόνων, ὑπὸ τὸνομα ἡ Πενσυλβανία, λογιζόμενον τὸ μέγιστον τοῦ κόσμου. Ἄλλ' εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐναυπηγήθησαν ἡ ναυπηγοῦνται τέσσαρα τρίκροτα 3100 τόνων ἕκαστον, ὁ Βασιλικὸς Φριδερικός, ὁ Βασιλικὸς Κυρίαρχος, ἡ Βικτορία, καὶ τὸ Ἀλγέριον· ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουν ναυπηγημένα ἡ ναυπηγούμενα 13 τρίκροτα 120 κανονίων ἕκαστον, 2 τῶν 110 κανονίων, 3 τῶν 104 κανονίων, 1 τῶν 92, 10 τῶν 84, καὶ 4 τῶν 80.

ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΣ.

Τὸ εἰσόδημα τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας κατὰ τὸ 1792 ἦτο 19,258,814 Λίτραι Στηρλίνας, ἐξ ὧν £2,421,681 ἐπληρώθησαν πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ δημοσίου χρέους, καὶ £9,767,333 ὡς τόκοι τοῦ αὐτοῦ χρέους.

Τὸ δὲ 1836 τὸ εἰσόδημα ἦτο £48,591,180 Λίτραι Στηρλίνας, ἐξ ὧν £1,590,727 ἐπληρώθησαν πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ δημοσίου χρέους, καὶ 29,243,598 ὡς τόκοι τοῦ αὐτοῦ χρέους.

Τὸ 1813 τὸ εἰσόδημα τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας ἀνέβη εἰς 68,748,363 Λίτρας Στηρλίνας· τὸ δὲ δάνειον κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἦτο £39,649,282, ὥστε ἐμβῆκεν εἰς τὸ ταμεῖον καὶ ἔδαπανήθη ἡ μεγίστη ποσότης 108,397,645 Λιτρῶν Στηρλιῶν.

Τὸ 1838 τὸ εἰσόδημα τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἦτον 1,053,000,000 φράγκων, ἦτοι περίπου 43,875,000 Λιτρῶν Στηρλιῶν. Ἡ δὲ δαπάνη κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀνέβη εἰς 1,060,163,339 φράγκα· ἦτοι περίπου 44,173,472 Λίτρας Στηρλίνας.

ΠΑΙΔΕΙΑ Εἰς τὴν ΓΑΛΛΙΑΝ.

Ἡ ἐκπαιδευτικὴ κατάστασις τῆς Γαλλίας τὸ 1836 ἦτον ὡς ἀκολούθως·

- 36,000 στοιχειώδη σχολεῖα τῶν ἀρρένων.
- 11,000 στοιχειώδη σχολεῖα τῶν κορασιῶν.
- 47,000 περιέχοντα { τὸν μὲν χειμῶνα, 2,170,000 μαθητῶν·
τὸ δὲ θέρος 1,300,000.
- 73 τυπικὰ σχολεῖα πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν διὰ τὰ στοιχειώδη σχολεῖα διδασκάλων.
- 873 κοινοβιακὰ σχολεῖα.
- 94 σχολεῖα δι' ἀνώτερα μαθήματα.
- 322 δημοτικὰ γυμνάσια, Collèges Communaux, μὲ 27,000 μαθητῶν.
- 41 βασιλικὰ γυμνάσια, Collèges Royaux, μὲ περίπου 15,900 μαθητῶν.